د زړه وینا

د

ګل پاچا الفت

Ketabton.com

اشعار

دزمری میاشت

۱۳٤۱

هجري ش. کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې کتاب کښې ځينې اشعار لکه:

ښکلا او هنر- د صلح نړۍ
مينه او دوستي- صلح کل
د بشردوستۍ او بين المللي ملګرتيا، دجهاني اتفاق او اتحاد دصلح اوګډ ژوند تلقين کوي او ديوه عالي فکر او جهان بين نظرپه پيداکولوکښې ښه اغيزه لري.
ښائي چه دا راز اشعار په پښتوادب کښې ډير لږوي او ديوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته وويلی شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرانه الفته!

ستاسو دیوان ماوکوت، هغه مخکښې چاپ شوي شعرونه مو خو د غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوي دا به په څه نامه شایع کیږي؟ دا ګوندې غوره اشعارنه دي؟

نه! تبعیض مه کوه! غاړه به دې بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خیالونه ژور اوفکرونه لوړدي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

رښتیا! وایي ته خو خبرې نه کوې ته چه داسې ښه شعرونه ویلای شې ولې به خبرې کوې.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي اوهر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نو ګویا ته ډیرو خلکو سره ډیره موده او هروخت خبرې کوې.

سید شمس الدین مجروح

دحمل ۲۵- ۱۳٤۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر گویندهٔ حقیقی را ارمغانیست که بدیگران هدیه میکند.

این ارمغان تهنا پیرایهٔ حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبائی در بازی لفظ و صنا یع فرینده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمغان پیام است.

پیام شاعر بدلهای مردم، باندیشه وتخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تهنا به کسانی که در قلمروی محدود بسر میرند و در یک روز گار زندگانی دارند.

بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگارکه مردم تشنهٔ مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.

الفت شاعر بزرگوار و دوست دیرین من ازگویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب وجان بخش، بما ارمغان کرده و بگفتهٔ خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابر های خیال، در سراپردهٔ آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجوکرده است.

و اکنون استعداد فطری وی پیام خود رابعنوانهای- چراغ زندگی، زیبائی وهنر، .خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حال، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی،و........ در دسترس استفاده گذاشته است.

اگراین قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضلیت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشري، کافیست که حضرت الفت را بآوردن وپروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳٤۰

خلیلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت وینا

د الفت د ویناوو دغه مجموعه ما پداسې حا ل کې ولیدله چې د ښاغلی سید محمدایشان الحسینی الافغانی په ښکلی خط لیکلې سوې ده.

دلته دوو تنو هنرمنانو د خپل هنر پیاوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلی حسینی د نستعلیق د هنر ښکلا، او ښاغلی الفت د وینا او شعر ښکلا.

دوو تنو پخو او پیاوړو هنرمنانو لاس سره یو کړی ، او دغه ښکلې او ګلالۍ مجموعه ئې تخلیق کړېده!

دلته دوه هنره سره یو ځای سوي دی، د انساني استعداد دوو برېښناو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو نه انحورکړې ده، ښکلې وینا په ښه خط لیکنه زمونږ د اسلافو ښکلئ میراث دی، او خوښ یم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، یو بشپړ اوکامل مظهر وینم.

ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وینا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړي، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو اوکلماتو په ظاهري لیکنی او انځور کړنی کې ظهور اوتجلاو کړي، نو لکه د ښاغلی حسینی غوندې ښکلی او زړه وړونکی خط سي.

دا دواړه نفیس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چینه یوه ده، او هرکله چې له فیاض منبعه د جمال تجلیات ځلیږي، او خپریږی، نو په کائناتو کې آرت اوصنعت او جمیل فنون روزی. شعر اوښکلی خط، د دې جمالی فعل او انفعال دوه کښلی مظاهر دی.

د ښاغلی حسینی دغه جمال آفرینی خو زمونږ د وطن د یوه پیاوړی خطاط مرحوم جناب مغفورسید عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب یوه مغتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فنان ذوق نمایندګی کوی.

اما د الفت وینا!

دلته هم د ښکارندوی د وینا ټینګار اوصلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو جولوکې نڅاکوي، دلته د قندهاری سید روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!

زما د الفت تر منظومې وینا، د ده منثورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر اوفنان دئ!

د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.

دی د خاصو خاصو افکارو په پروربښت او تصویر کې استاد دی، نوی نوی نکات پیداکوي د ژوند انه عمیقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبیعت بسیط اوپلن ډګر د ده د مطالعې او غایر نظر جولانګاه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت په وينا کې د نوی دنيا د نوی فکراو مدني تحولاتو اغيزې ښه ښکاري، خو دی د کنړ د ځنډو د پښتنو په کوډغلو هم ورننوزی، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټې پر پوله کښېني او په داسې وينا ځنی ږغيږی، چې هغه له الفته دکه وی! د زړه له درده حکايت کوی، اوهغه څه وايي چې نو رخلق يې نسي ويلای.

نو زه پر دغوپاڼو (دالفت وينا) نوم ږدم.

داځکه چی:

زه په دې اشعاروکې د الفت اومحبت تجليات وينم.

رنګينه شعر می مه بوله خبری:

دا روان ځما د زړه د وينو رود دی.

کابل. جمال مينه. د اسد څورلسمه ۱۳٤۱

عبد الحی حبيبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولنې له خوا ماته د نظرئې دپاره راکړی شوی وو، ماوکتل، په دې مجموعه کښې نوی آثار او څه پخوانی غوره اشعار را غونډ شوی دی.
اشعار عموماً دوه جنبې لري:- یوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حکمت او د خوند پلو ئې کیفیت دی.ژوند بې خونده کیدی شی، خو خوندبې ژونده نشي کیدای!
مګر د شعر کمال دادی چه حکمت او لذت دواړه پکښې واغږ ل شی.
د الفت په غوره اشعارو کښې د کیفیت پله درنه ده، اوپه نورو اشعارو کښې ئې دحکمت پلو ډیرکوښښ شوی دي.
زما په عقیده که شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولي نو څه دباک خبره خو به نه وی! د دنیا ټولې مشهورې ژبې د لیکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لوړ معیار ته رسیدلي دي. شعر باید د ژبې له پلوه د فصاحت اوبلاغت لرونکی وي چه د ژبې ادبي معیاراوچت کړی شي. او دمعنی له پلوه باید د څه داسې الهاماتو درلودونکی وی چه د عصر اوزمانی پیغام ورته ویل کیدی او د قوم د فکر د تنویر او د ذهني تربیت موجب ګرځیدی شي! د ښاغلي الفت په شعر کښې دغه مزایا لیدل کیږي. په تیر وختونو کښې چه چا د الفت صاحب اشعارلوستی دی بې تاثیره ترې نه دې پاته شوی، اوپه پښتنی جامعه اونوره نړی کښې ئې ښه شهرت حاصل کړی دی، پښتو ژبه د پخو شاعرانو کلام او دیوانونو ته زیاته اړتیا لري ځکه چه د ژبې او شعرنسبت یو تر بله داسې دي لکه د بدن اوساه تعلق، نو زه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د کلام د مجموعو د نشراو چاپ طرفداریم.او د پښتانه جامعې د پاره یې ګټورکاربولم.

۲۸ د حوت ۱۲٤۰ قیام الدین (خادم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه مننه

د وطن له مشهور اومنلي خطاط ښاغلی سیدمحمد ایشان الحسینی الافغانی څخه ډیر خوښ یم چه زما دغه اشعار یې پخپل ښکلی خط صورتاً داسې ښایسته کړل چه د نظر د خاوندانو نظرجلبوي او د هر چاسترګې پرې خوږیږي.

هماغسې چه یو شعر د ښه آواز په برکت او د موسیقی په ملتیا بل کیف او اثرپیداکوي ښه خط هم د شعرښکلا او رڼا ډیره زیاتوي.

کله چه یو هنر له بل سره مل شي او یو ښایست په بل کښې حل شي نو هغه څه ترینه جوړشي چه سترګې ئې په لیدو، غوږونه یې په اوریدو او زړونه یې په مینه اومحبت نه مړیږي.

که چیرې یوه ډیره ښکلې سندرغاړې چه له ډیرښه صورت سره ډیرښه آواز او د موسیقی هنر هم ولري او یوښه شعرپه مجلس کښې په ساز او سرودکښې ووایي یقیناً یې اغیزه څو چنده کیږي.

ښه شعر په ښه خط همدغسې وګڼه.

ښائي چه د دې کتاب ځینې اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورعلی نورٍ ورته وویلی شو.

د دې اشعارو په چاپولوکښې دپوهنی دتجارتي مطبعې د ښاغلی رئیس او د طباعتي مدیر او نورو کارکوونکو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشکر وړ ده ځکه چه په ډیر لنډ اوتنګ وخت کښې ئې د دغه کتاب چاپول په خوښۍ ومنل اوله ډیر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو ډاډ هم راکړ.

د پښتو ټولنې د ښاغلو غړو او مسلکی مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصویب کښې یې ښکاره کړ د ډیر قدر وړدي ځکه چه بې د دوی له نظریو او منښت څخه دا کتاب د پښتو ټولنې له خوا نشو چاپیدلی.

د دې کتاب لیکل په ښه خطاط او بیایې په آفسېټ چاپول د مسلکی مجلس د تصویب او د واکمنې جرګې دمنظورۍ برکت دي چه زه ورته په درنه سترګه ګورم.

ګل پاچا (الفت) د زمری ۱۵ مه
۱۳٤۱

فهرست

سرليك:	مخ:	سرليك:	مخ:
شاعر	۱	زما حال	۳۹
ښکلا او هنر	۱_۳	دامید رڼا	۴۰
دصلح نړۍ	۳_۵	لمره!	۴۰_۴۲
مینه او دوستي	۵_۷	دوطن ترانه	۴۲_۴۳
صلح کل	۷	دافغان ترانه	۴۳_۴۵
ابتکار	۷_۸	دیووالی ترانه	۴۵
ژوند	۸_۹	دمعارف ترانه	۴۵_۴۶
دمونږ دسفر یوه خاطره	۹	دغیرت سندره	۴۶_۴۷
دهقاني	۱۰_۱۱	استعمارچیان	۴۷
دوطن محبت	۱۱	علم او معنا	۴۷_۴۸
دوطن پالنه	۱۲_۱۳	دپلار توره	۴۸_۴۹
ګرانه وطنه!	۱۳_۱۵	نه ځي	۴۹_۵۰
دوطن خاوره	۱۵_۱۶	ښکاري باز	۵۰_۵۲
سپین غر	۱۶_۱۸	زخمي زړه	۵۲_۵۹
په باغ کښي	۱۸_۲۰	دشاعرنظر	۵۹_۶۰
آزادي	۲۰	ځه ګورم	۶۰
دزړه شکوه	۲۱	غریب ماشوم	۶۱_۶۲
دژوند ډیوه	۲۱_۲۳	خوارحسن	۶۲_۶۳
پسرلی راغلی	۲۳	همدردي	۶۳_۶۴
دبهار فیض	۲۴	حسن او نظر	۶۴_۶۵
دخزان سندره	۲۵_۲۶	بډای	۶۵
دمني خاطره	۲۶_۲۷	ماشوم	۶۶
په وربل باندي ګرد	۲۷	غزل	۶۶_۶۷
دحسن جلوه	۲۸	دنازمېرمني	۶۷_۶۸
ملت اومملکت	۲۸_۳۰	په لیلی پسي ځم	۶۹
لوی افتخار	۳۰_۳۲	ځومره به ښه وی	۶۹_۷۰
ویده ګوجر	۳۲_۳۳	ځه یم	۷۱
ناخاپي کاني	۳۳_۳۷	زما ګناه	۷۱_۷۲
ټکی اوریا	۳۷_۳۸	زما خوب	۷۲_۷۳
عاقبت	۳۸_۳۹	انسان	۷۳_۷۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سر لیك:	مخ:
خــــه جوړشـــــــوه؟	۷۵ـ۷۶
عـــــــــــدالت	۷۶
دوه مـــــــــاموران	۷۷ـ۷۸
دحــــق جذبـــــه	۷۹
خــــاوري اوکردونـــــه	۷۹ـ۸۱
فرداوملـــــــــت	۸۱
علــــم اوپوهـــــه	۸۲
ســــــــــړيتوب	۸۲
همـــــــــدردي	۸۳
سياســـــــــــت	۸۳
بــــــي قــــــدري	۸۳
ديمركراســـــــــي	۸۴
دروح اطمينـــــــان	۸۴
صـــــــــــــبر	۸۴ـ۸۵
ددنيـــــا قـــــانون	۸۵
يوســـــف اوزلېخــــا	۸۵

سر لیك:	مخ:
فكـــــــر او مينـــــه	۸۶
آشـــــــــنايي	۸۶
فكـــــــراوكـــــار	۸۶ـ۸۷
بــــــي خبــــري	۸۷
علــــت اوســـــبب	۸۷
دهقانــــــــــه	۸۸
شــــــــــــعر	۸۸
مـــــــات كـــــودړی	۸۸ـ۸۹
خوشـــــــــحالي	۸۹
تــــــور او ســـــپين	۸۹
شــــــعراو حكمـــــت	۹۰
ســــپين او تــــور ديـــوان	۹۰ـ۹۱
حقيقـــــــــــت	۹۱ـ۹۲
ثـــــــــــواب	۹۲
دشاعرشـــــــــعار	۹۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

شاعر

څه رندي اوڅه شورڅه مستي　　څه بلبل غوندې ګل پرستي
دعشق اوربانديې سوی ستي　　دشاعر ده همدغه هستي

لکه ګل جګرخون او خندان　　دبهار په ورمه پرېشان
په وربل په کاکل دجانان　　لکه تاج وي په سر، سرګردان

نرم زړه دعیسی خوښوي　　خوفرعون اوقارون غرقوي
دنمرودتړول بتان ماتوي　　دښایست بت ته سرټیټوي

له هرقیده آزاد زنداني　　دعشق غم ګڼي تاج سلطاني
ورسره شامدام حیراني　　سرکښي فکراوخیال جهاني

نه یې یارچېرې شته نه ربار　　خوآرزو ورسره ددیدار
خدای خبرڅوک راځي په دې لار　　لري ډېرنامعلوم انتظار

ښکلا اوهنر*

په هرځای کښې په هرچاکښې چې ښکلاوي
دیورپ دافریقې که داسیاوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنظرخاوندپه مینه ورته ګوري

مسلمان وي اوکه ګبرکه ترساوي

دلته فرق دامریکې اود روس نشته

ښکلی ښه دی که دهرسرددنیا وي

ذوق اومینه خدای آزاده پیداکړې

شاعران له قیداوشرطه بې پرواوي

پټنګان ورسره عشق لري هرګوره

دډیوې ځای که مسجد که کلیساوي

ښه آهنګ چې په هرسازکښې وي موزون دی

که رباب وي که شپېلۍ وي که داریاوي

نندارو اوتماشوته به ورځمه

دهرچاپه ساز چې ښکلي په ګډاوي

چې په هره ژبه وي ښه شعرښه دی

که زما وي که دتاکه دبل چاوي

ښه تابلودهنرمن خوښوي هرڅوک

که دچین وي که دهندکه دبرماوي

په الفاظوکښې وي ډېراختلافونه

یوله بله متفق اهل معنا وي

ددوستۍ کورکښې دتوراوسپین فرق نشته

په هرچاکښې چې وي مینه خوښ زما وي

په سپین مخ چې تورې زلفې راخورې شي

دښایست دډیوې لاښه تجلا وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورله سپين سره ښه ښکاري سپين له توره
څه به ښه وي چې يوبل سره پخلاوي

دهنرصنعت اوحسن په عالم کښې
هريوګل چې په هر رنګ کښې وي زېباوي
ښکلی مخ له هرې خواچې راښکاره شي
د الفت سترګوليدلی لاپخوا وي

دصلح نړی

هغه ورځ به بختوره وي هرګوره
چې دپينوزرونه تورنه وي له توره
کرکه نه وي يوله بله محبت وي
ورورولی صلح صفاوي ښه نيت وي
مرورخلق يوبل سره پخلا شي
نه چې غوښه او چاړه هغه او داشي
بشري دوستي قايمه په جهان وي
خوښ په صلح هم کافرهم مسلمان وي
نژادي توپيرهيڅ نه وي په دنياکښې
نه په شرق اونه په غرب نه امريکاکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

استقلال منلی حق دهرملت وي
خوقایم په ملتوکښې اخوت وي

داخورنګه ساز آواز دهېوادونو
شي یوه ارکسترا د ولسونو

دګډژونداصل واساس اصلي منظوروي
جهاني عدل وانصاف صحیح دستور وي

هرملت په هرنظرکښې وي ښاغلی
که په هررنګ وآیین کښې وي راغلی

سرېتوب وي محترم په هرلباس کښې
په زري جاموکښې وي که په کرباس کښې

داسې وساتي هرڅوک خپل مسلکونه
چې ونکړي یوله بل سره جنګونه

ټول جهان ددوستۍ کوروي سرترسره
دجنګ ویره شي له زړونونه بهره

زورتړلی وي دصلح په قانون
مهارشوی مست اوښان وي دجنون

تویول دوینوشرم او پېغوروي
شرمنده ذلیل سرټیټی ظلم زوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جګ شي هرچېرته دصلح بيرغونه
شي په سمه لارروان سياستونه

دانسان زړګی له جنګ اوجګړې تورشي
توره ماته شي اوجوړورنه ثه نورشي

خوله نه وي علامه دخجالت
په خدمت خولې کېدل وي شرافت

يوله بله محبت مهرباني وي
د „الفت“ هيله اوفکر جهاني وي

زه له تاځنې ځاريږم ته له مانه
که جداهم وي زماآيين له تانه

مينه اودوستي*

مينه ګلزارته بلبلان راولي
بلوډيووته پتنګان راولي

شاه دګدازړه ته نژدې کاندي
دخوارجونګړې ته سلطان راولي

که يوپه ځمکه بل اسمان کښې اوسي
ځمکې ته ستوری داسمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوارعاشق ددلداری دپاره

په توره شپه ماه تابان راولي

ښکلی چې ګورم ګېنې مې نیسي

مینه په مابانډې پیریان راولي

ګوره په سپین مخ باندې تورې زلفې

توره شپه ځنګه مهرویان راولي

په ښکلومینه دهرچاراځي

خواران زما مینه په ځان راولي

دغریبانواوبې وزلو دوستي

سړی په خیراوپه احسان راولي

زړونه باغ شي ددوستۍ په هوا

دښمني زړونوته خزان راولي

دوستي دجنګ اوجګړومخه نیسي

صلح وسلام امن وامان راولي

یودوست دبل دوست دخوښۍ دپاره

خواري زحمت تکلیف په ځان راولي

دتوروسپین اوسره دوستۍ خاطرته

سپین مخ سرې شونډې تورچشمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دستر ګوکور کښې سپین اوتور چې ګوري

درته دګډ ژوندشا هدان راولي

صلح کل***

له واړه ګوره راوځه لوی جهان سره اشنا شه

خپل اوقام نه راوچت شه له انسان سره اشناشه

له هګکۍ نه رابهرشه په قفس کښې مه اوسیږه

له دې ټیټې هواپورته له طیران سره اشناشه

دزمان مکان په قیدکښې اوسیدنه اسارت دی

محدودمه اوسه هرګوره لا مکان سره اشناشه

دبندي فکرخاونده دوهمونو نظربنده!

که ذهني آزادي غواړې له عرفان سره اشناشه

که دځان په شان انسان ته دربدلی یې سرکوزی

ځان دې نه دی پیژندلی له خپل ځان سره اشناشه

چې دجاه وجلال بت ته په سجده باندې نسکورېې

بې ایمانه راته ښکارې له ایمان سره اشناشه

چې سړی هرځومره لوی شي ترځان لوی سره آشناشي

والاشان سره آشناشوې دخدای شان سره اشناشه

دجهان تاریخ ته ځیرشه دبدلون اړخونه ګوره

کُلّ یومٍ هُوَفي شانٍ دی له هرشان سره اشناشه

اور،اوبوسره دې کار دی په خوږوترخوژوندی یې

صلح کل شه ! داضدادو، خاندان سره اشناشه

ابتکار

فراخۍ کښې خوشحالي مبتذل کاردی

په تنکسه کښې چې وي خوښ داابتکاردی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوې خوښه په ډولۍ کښې ده ګوره
رقاصې لره پراخ میدان په کاردی

یوچین کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
ځوان دپېغلې زوړدکونډې خریداردی

دیارغېږکښې کوه وي هرڅوفشارونه
په همداسې مضیقه کښې خوښ دلداردی

کوټنۍ کښې زاهدخوښ په ریاضت دی
عیش عشرت څخه بېزاره پرهېزګاردی

مجاهدحق دلارې چې هرڅوک وي
دخلیل په شانې خوښ په سره انګاردی

دکوګل په تنګ قفس کښې ژړونه خوښ دي
چې لاس تنګ شي نودګېډې عمرخواردی

ګېډو خوښ وي دکندو خولې ته چې ګوري
مین ګوره! خوښ په تنګ خوله دیاردی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
ځم په سر دژوندپه لاره که مې څوک پښې ارې کا

که مې وکاږي دوه سترګې ژوندته ګورمه په مینه
زړه له ژونده نه توریږي که ژوندون توري تیارې کا

دنمرود په اورکه سوزم له ژوندونه بېزارنه یم
دبلاپه خوله کښې هم لا،ژوندون ماته اشارې کا

ژوندمې خوښ دی په هرحال کښې دژوندمینه راسره ده
همدغه مینه په زړه کښې راپیداښې ښې اسرې کا

ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تګ دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله شپه او ورځ دغه نارې کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مایوســـــــي لویـــــه ګنـــــاه ده مــــرګ دی مړینــــه ده فنــــاده

پـــه امیـــد ژونـــدون تـــه ګـــورم کـــه چـــړې راتـــه تېـــرې کـــا

ژونـــــدچې هرڅنګـــــه وي ښـــــه دی هرڅـــــوک غـــــواړي چـــــې ژونـــــدی وي

مګرژونــــــدغلامی دې خـــــدای بربــــاد خـــــاورې ایـــــرې کـــــا

کـــــه نـــــورهېڅ نشـــــئ کـــــولئ وچ اوښنډشــــــئ غلامـــــانو

غلامـــــان چــــې پیدانشــــي بــــاداران بــــه بیچــــارې کــــا

دمونشن دسفریوه خاطره***

دلتـــــــه بـــــــل رســـــــم و رواج بلــــــه دنیــــا ده

مینـــــــــه پټــــــه چانـــــــه نـــــــه ده بــــــــرالاده

ښـــــــــکلول غیږکښـــــــــې نیـــــــــول دنورومخکښـــــــــې

کـــــــه پـــــــه خوښـــــــه اورضـــــــاوي خـــــــه پـــــــرواده

پـــــــه غلانـــــــه دي پـــــــه ښـــــــکاره دي یـــــــاراني

نـــــــه هجـــــــران شـــــــته نـــــــه دهجرتزانـــــــې

بـــــــې ریبـــــــاره وصـــــــالونه شـــــــامدام دي

نشـــــــته کـــــــوډې نـــــــه تعویذنـــــــه شـــــــکراني

کـــــــه پـــــــه ګـــــــل پـــــــورې ســـــــینه مـــــــړې بلبلـــــــه

کـــــــه دشونډوښـــــــکلول وي یولـــــــه بلـــــــه

نـــــــه پېغورشـــــــته نـــــــه رټـــــــل شـــــــته نـــــــه تورونـــــــه

کـــــــه هرچـــــــا لـــــــه ځـــــــان ســـــــره ځـــــــوک ګډولـــــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقاني

دهقاني څومره ښه کاردی | هردهقان سړی مالداردی
لري مېږې اوپسونه | شنه پټي اوشنه باغونه
همېشه په شنوباغچوکښې | پاس دونوپه سروکښې
نغمې اوري دبلبلو | وینې ښې غنچې دګلو
دخپل لاس له برکته | اوله خپل عالي همته
له سپېروخاوروخپل ځانته | خپل اولاداوبل انسان ته
خوندورشیان پیداکړي | داتیاره جهان رڼا کړي
وچ ډګراوبیابان | کړي شاعرته ګلستان
په خوږومېوومرغان | په ګلانو بلبلان
کړي خوشحال له خپله ځانه | ټول دده شي ثناخوانه
که غلې اوکه مېوې دي | که دګلوښې غنچې دي
که طعام که فاکهه ده | که دښه ځای ننداره ده
ددهقان دلاس اثردی | دهقاني څه لوی هنردی
ددهقان دبازو زوردی | چې نن داجهان سمسوردی
جغ اوسپاره ددهقان | آبادي ده دجهان
دادښکلوښه لباس | داد چاپه سرالماس
دبډای کورکښې سره زر | داښایسته ښکلی زېور
ددهقان دکارحاصل دی | پرې پوهېږي چې عاقل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن محبت*

دوطن په محبت باندې قسم خورم
چې دځان له غمه زيات دوطن غم خورم

دوطن دشرف سپريم نه وېرېږم
که دتوروګذارونه دم په دم خورم

داخورې، غورې ګولې دې وي دنورو
دوطن دفاع کښې زه ګولۍ دبم خورم

کفن نه غواړم دژوندجاموکښې درومم
دجنت باغ کښې مېوې رقم رقم خورم

يم پرهېزدبې ننګۍ له خوراکونو
په غيرت ګټلې شي به ولې کم خورم

دوطن داعتلاتړی يم ځکه
لکه ګل هره شپه څاڅکي دشبنم خورم

زه هغه يم چې تل ننګ په وطن خورمه
هغه نه يم چې رشوت سود اوسلم خورم

چې په سرمې دوطن خدمت منلی
څه پرواده که خپل سرلکه قلم خورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن پالنه

لکه شمع که ځان وسوزې په اورته

نوبه هله کړې رڼا مېنه اوکورته

که فرهادغوندې دې غرونه سوری نکړه

دشيرين وطن په عشق کښې يې نامتورته

په خولويې دتندې که آبياري کړې

دوطن دګلوباغ به کړې سمسورته

که په اوراوبوکښې تېغ غوندې غوټه شې

نوپه سربه ددښمن شې هله سورته

لکه ونه که بارنکړې په سرپيټی

وبه نه شيندې خوږه مېوه هرلورته

که دبادپشان دې ځان کړسرګردانه

نوبه وچې کړې خولې له مخ دوروړته

دېنبې غوندې ځان ورکړه حلاجې ته

چې کړې پټ دخپل وطن لوخ اوسرتورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دځمکې هومره لوی یې حرکت کړه
تنبلي اوسکون بوله لوی پېغورته
دوطن آب وآبرودې که شوه تویه
په سیالانوکښې به سرجګ نکړې نورته
دا اوبه چې ته یې څکې دوطن پی دي
نووطن بوله په شان دخپلې مورته
چاچې اینښی په دې تې درسره خوله ده
هغه خوراو ورورګڼه دسترګوتورته
هېڅکله په بدنظرورته مه ګوره
لکه څان دهغه هم اوسه غمخورته
په „الفت“ به بېګانه اوپردي خپل کړې
وبه نکړې دغه کارپه زراوزورته

ګرانه وطنه!

ګرانه وطنه! څومره زېبایې
جنت دځمکې زره ددنیا یې
ښاغلی تاج ته دایشیایې
وردستایلوته په رشتیایې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لعل وګوهرشته ستابدخشان کښې

تمدن خورشوستا په جهان کښې

ننګيالی تادی هروخت روزلی

ښه ښه ځوانان دی تازيږولی

کارنامې ستادي تاريخ ساتلی

ستافرزندان دي څومره غښتلی

زمريان پراته دي ستاپه لمن کښې

تل پسرلی وي ستاپه چمن کښې

دوطن ورونږوبياشئ راپورته

دښمن پرې نږدئ خپل کلی کورته

دتورې غږ موتللی هرلورته

څوک ټينګيدی شي زمونږه زورته

مونږ دي مات کړي دپرقوتونه

مونږ لاندې کړي دپرهيوادونه

ښاغلی نسل دآرين يو

يومومذهب دی ديووطن يو

فخرمويودی لکه يوتن يو

مين په هرګل دخپل چمن يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه اووطن نه تۀول قربانېږو

ځای دغیرت دی کله درېږو

دوطن خاوره

چې کېمابوټې پسې ګرځي ځوک په سمه اوغر

دوطن خاوره ده کېماورکړئ سراغ اوخبر

له سپېروخاوروپیداکېږي څه چې غواړي بشر

که زحمت واخلي په ځان باندې اولري څه هنر

په کاراوزیارباندې له توروخاوروزرجوړیږي

دکاریګردلاس تۀاکونه ګوهرجوړیږي

ستاکه خوراک دي که پوښاک واړه له خاوروپیدا

حیف وافسوس دی که آباده نکړې خپله بېدیا

یاپرېږدې خاورولاندې پټ خپل معدنونه وریا

څه چې لری وایې خلې ته په ګران قیمت له بل چا

نفت په کاله کښې تاپیپونه ګرځول ورپسې

اوبه منګی کښې وې ته تږي ګرځېدلې هسې

ورۍ زمونږدي اوشړی اخلوله بل ځنې تل

پوټکی زمونږ دی جوړوي ترینه بوټونه یوبل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان زمونږدي بوي يې دپرديوبلبل
هرڅه لروخوده خالي زمونږلمن اومنګول
راشئ چې وغږووسترګې شاوخواوګورو
ښکته اوپورته سمه غرخپله صحراوګورو

خلق غرونه کينې پکښې راز راز خزانې لټوي
زمونږ ځوانان پکښې دسوو وچې خادې ټولوي

څه چې پيداکړي هغه اخلي خپلې شپې تېروي
ځمکه که کينې نورڅه نکړي جنازې ښخوي
نوروله وسپنې فولاد اوماشينونه جوړکړه
مونږ ترې ناقص اسباب اوپخ لرونه جوړکړه

سپين غر*****

چاويل چې کوه قاف نه هغه خوا يوه کلا ده
ښاپيريان پکښې اوسيږي پکښې بل شانته هوا ده
پيره دارېې يوسپين ديودی ورنه ويره د هر چا ده
څوک پردی نشي ورتللی لارېې سخته ده بېشانه
داقصه مې اوريدلی په يووخت کښې وه له چانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس پوهېږم هغه سپين ديو   داسپين غردی ننګرهار کښې

دخيبرله دروازې نه   دې خواپروت دی سخته لارکښې

بې پښتونه بل څوک نشي   ګرځېدلی دې ګلزارکښې

چې له شنوزمريوډک دی لرې هسې لوی ځنګلونه

په هواکښې يې تل ګرځي سپين بازان کوي څارونه

ښايسته له هروطنه   اوله هرملکه زيبادی

تورنښترې تورې زلفې   تک سپين مخ يې دليلادی

سپين سپېڅلی ښکاره کېږي   ته به وايې سپين سبادی

دسپوږمۍ اودنمر کوردی ځکه هومره دی روښانه

هرسحريې له کنده وه نمرراخېژي له آسمانه

پاس دغره په سرځلېږي   تجلی دپلوشوده

نمرسپوږمۍ پکښې ځان ګوري   آيينه دپرښتوده

تکه سپينه رڼا برېښي   درحمت دنورورشوده

هسې ښکاري لکه داچې دملکوکوه طوروي

له اسمان نه وريدلې په دې ځای سپېڅلی نوروي

دجنت دباغ ورمې دي   چې هروخت دلته لګېږي

درڼوستوروډيوې دي   پکښې هره شپه بلېږي

له صياده وېره نشته   زرکې خاندي هوسېږي

دپښتون لويه ځانګوده کاڼوګټونه تياره

خدای دې نه کاچې پردی به کله مومي ورته لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

هري خواته يې بهېږي   جروبې اوابشارونه

دشرابو اوعسلو   پکښې شته دي ډک رودونه

ښه لمن لري سرسبزه   پکښې مېشت دي ولسونه

ښايسته ښې منظرې دي پښتانه يې ننداري کړي

دسپين غره تورې لښکرې دنښترويې پېرې کړي

دامتل دی پښتنوکښې   په لوی غره دخدای نظروي

دسپين غره دپاسه ځکه   تجلی شام وسحروي

نمر لا خرک نه وي وهلی   درڼاهلته اثروي

کوه طورغوندې ځلېږي خوافسوس چې موسی نشته

چې الهام ورځخه واخلي هغه لوی رهنمانشته

په باغ کښې***

ښکلی باغ تازه چمن ودګلانو

شين سحراوشوروشرودمرغانو

په سل قسمه اوازونه ښې نغمې وي

هرطرف ته دبلبلوترانې وي

يومرغه ويل داخومره ښه دنياده

ښکلی بڼ تازه ګلش تازه هواده

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې شنوپاڼوکښې ژوند ډېرغنيمت دی

ددې باغ خوږې مېوې ښه لوی نعمت دی

مګرويره ده په کارله صيادانو

له بې رحمه بې انصافه انسانانو

تنګه کړی په مونږ دوی دغه فضاده

ددوی وصف ګوره يسفک الدما ده

يوبندي کړي په قفس کښې چې ويېږه

بل په سره اوربانډې نيسي چې کړېږه

کاشکې نه وای پيداشوي انسانان

دادسختوزړونوخاوندان

له بل لوري ورته غږشو داخه وايې

ته چې دغه شينکی بڼ دارنګه ستايې

داخوچپله هسې نه دی پيداشوی

انسان ډېرزياراوزحمت پکښې ويستلی

که انسان نه وی دا باغ وچه ميره ده

ښايسته کړی خوانسان دا منظره ده

بې باغبانه دغه باغ نه پاتې کيږي

داګلش په سپيره ډاګ باندې بدلېږي

په جهان کښې که بې رحمه صيادان شته

ورسره ډېرزيارويستونکی دهقانان شته

که يووينې تويوي اوخونريزي کړي

بل په کارکښې شي خولې عرقرېزي کړي

ديوه لاس کښې که توره اوټوپک دی

دبل لاس ګوره تناکوڅخه ډک دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای په سرو ګلومینو نندارچیانو

هیروئ مه کاراوزیاردباغبانانو

دهقانان لري په تاسودېرحقونه

دهمدوی دلاس پیدادی داګلونه

آزادي*****

په شړی کښې ښه یم زه آزاد فقیر

نه وریښموکښې چینجی غوندې اسیر

په خمتاکښې حرازاد ښه دی سل ځله

له غلامه چې لباس یې وي حریر

دوژغنوپه کېږدی کښې که آزاد یم

یوویښته به یې ورنکړم په کشمیر

په ویجاړه کښې مرغه ځاله کښې خوښ وي

په قفس کښې دسرو زرووي زهیر

چې مرغان په هواوینم چرګ په ځمکه

راته یاد داسارت شي بدتاثیر

همېشه اسیرمرغه دي خوړل شوي

اوښکې یې بالښت دخان اومیر

له لیندی داسارته چې خوک خلاص شي

بې وزروپه هواځي لکه تیر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزړه شکوه

ګلونه ډېردي ګلرخان نشته   دګلوخواکښې بلبلان نشته

ننداري شته دي سترګوردپاره   دسترګوروقدردان نشته

مطلب دپاره تګ راتګ ډېردي   مينه پالونکی آشنايان نشته

په باغ وبڼ کښې تازګې ګورم   تازه فکرونه نن زمان نشته

دلوبومنډوميدان جوړشوی   ميدان دفکردجولان نشته

په اديرو به ګلان راشنه شي   په مړوتاثيرنوردباران نشته

په خوله ډېرښه دی زړه يې ښه نه دی   ښه فکر نشته ښه ګمان نشته

مين په ګټه زړه شي دګټې   سنګدلان ډېردي موم دلان نشته

دزوراو زروغلامان ډېردي   دلته دزروصاحبان نشته

هوا هوس کړه خلق مريونه

آزاد هوس نه يوانسان نشته

دژوند ډيوه

شپه دوصل وه مجلس وديارانو

دمينو د دردمنو رنځورانو

دژوندون ډيوه دعشق په اور رڼا وه

دخلوت کورکښې دحسن تجلاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کتل مې له کوم لوری پتنګ راغی

لوغړن او تلولی په غورځنګ راغی

ډېربېتا به و چې ځان ستي په اورکړي

سمدلاسه ځان په اوربانډې نسکورکړي

دتن پېتی له خپل ځانه کاندې لرې

کړي پیداځانته دروح نورې وزرې

کوم زړه سواندی ورته ویلی ګوره سوزې

ژوندون ښه دی په دنیاکښې یوڅوروځې

دومره پاتې شه چې ووینی سباته

په رڼاورځ یوځل وګوری دنیا ته

پتنګ ووې زه مین په دې رڼا یم

له قدیمه په ډېوه باندې شیدایم

زما ژوند لکه ډېوه دځان سیز ل دی

ځان ساتل له سوزېدونه مړه کېد ل دی

ډېوه هغه وخت ژوندۍ وي چې بلېږي

مري هغه وخت چې له اورڅخه بېلېږي

زمونږ مرګ اوژوندله نوروفرق لرینه

له سیزلو نه نجات دی زمونږ مړینه

سوزوسازد زندګۍ ښه تماشاده

بې رڼا اوسېدل مړینه اوفناده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دعشق له نوراونه ناره نه ويرېږم
دخليل په شانی سرولمبوته لوېږم

پسرلی راغلی

باغوانه زېری مې دربان‌دې پسرلی راغلی
وخت دګلانواوموسم ډېرګلالی راغلی

داپه سحرکښې غوړېدلی دګلاب غوټۍ ده
که دښادۍ په ورځ دسروزروتالی راغلی

دغه شنې پاڼې دي چې ځان پکښې سوسن پټ کړی
که له جنته دخلعت ښايسته کالی راغلی

بلبله ګرزي خپل پردی باندې دازېری کوي
چې ګل ته ګورئ بيازماښايسته لالی راغلی

اوزي صحراته ښايسته جونی ګلانوپسې
دفرش دپاره غورو رغوته شنيلی راغلی

بيا د"الفت" اومحبت ناري بلبله وهي
په ګرمجوشۍ کښې بهارخومره بريالی راغلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبهار فیض

پسرلی بیاراغی وطن ته له فیضانه سره

بیاېي راوړی ډېرګلونه دي له ځانه سره

په یوه میاشت کښې ګوره حمل[1] په غوايي شي بدل

پسرلی دغسې کومک کړي له دهقانه سره

واړه جهان ګل وګلزارشه دبهارله فیضه

مینه پیداشوه دهرچاله دې جهانه سره

په غرو رغوکښې دګلانو چمنونه وینم

سل آفرینه په بهارله دې احسانه سره

دغوټۍ زړه په باغ کښې تنګ شه دصحراپه ارمان

ریدي دامان ته دي وتلي ارغوانه سره

زمکې آغوستی سرترپایه شنه جامه دجنت

ځکه سيالي کوي له شنه ډنډ داسمانه سره

چې شنه پټې سمسورباغونه دلته هلته وینم

دهقانه ستا دې کوروداني له باغوانه سره

---

[1] : دپسرلی لومړی میاشت حمل او دوهمه ثورده چې حمل په لږ لفظي تغیرورغومی اودګېډی بچی ته وايې اوثور دغوايې په معنی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخزان سندره***

خزان راغی رنګ وبوی لاړه له ګله
ځکه چیرته غلی شویده بلبله
داشنې پاڼې ورځ په ورځ ګوره زیړیږي
سرسبزي اوتازه ګي یې وبایلله
پاڼې ریږدي لکه زړونه دخوارانو
دخزان سیره سیلۍ ولګېدله
زیړې پاڼې چې ریږي خو رالویږي
ځکه اخلي رخصتونه یوله بله
هغه پاڼه سیلۍ وړیوړه کومې خواته
چې زما اوستا په سرسوری کېدله
او س کابل دخوارغریب ټاټوبی نه دی
ګذاره په دې هواکښې شوه مشکله
له کابله د خوارانوکډې لیږدي
ننګرهاره! ته اوس ښه یې له کابله
چې هرڅوک پناه دروړي په بده ورځ کښې
ته یې ساتې دیخنۍ له چپاوله
ستاا وبه لکه غومبسې چیچل نه کا
ستا هواده بې آزاره معتدله
تاساتلی تازه ګي اوسرسبزي ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګل پاڼه دې خزان نه وژغورله

دکابل خوبان طواف ستادګلشن کړي

ګل دې اخلي خراجونه له وربله

بډایان دې هم هواته هوسېږي

درروان دې ګرېدیوکښې په ځغله

تل سمسوراوسه لغمان اوننګرهار

برکت اوخیردې زیات شه یوپه سله

زېړنارنج دې په شنوپاڼوکښې داوایي

په خزان کښې مې بهارګوره عاقله

دمني خاطره

دخزان تابلوري څومره رنګونه

راشئ! وګورئ دزېړرنګ عالمونه

داچې باغ کښې طلایي رنګونه وینئ

که پوهېږئ خپل قیمت ښیي باغونه

☆ ☆ ☆

خزان راغی منظره دباغ شوه بله

ونوبوټوطلایي کړه جامه خپله

په طلاؤ کښې ډوب شویدي باغونه

په دولت مینه مه ګوره ورځغله

☆ ☆ ☆

ساړه راغله زېړي پاڼې راتوېږي

سوړتنور دغریبانوپرې تودېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ګرمۍ کښې که يخ سيورى دراحت و
په سړوکښې سره لمه ده چې بليږي

☆ ☆ ☆

ګل ګل کله مېوه وي په باغوکښې
کله سيورى کله اوروي په دېروکښې
کله پاڼي دي په کارکله لرګى
هرڅه شته دي دباغونوپه کوروکښې

☆ ☆ ☆

په وربل باندې ګرد

خاورې شومه نومې ځاى پاس په وربل شه
له دې رشکه په ګلشن کښې مړاوې ګل شه
دلاله زړګى شه تورله ډېره غمه
له ناکامه دصحرالورته مايل شه
نرګس زيړشه له ارمانه شينکى باغ کښې
چې داځاى وحق زما ولې دبل شه
آسمان هم له قهره شين شه چې داولې
په معنې کښې جګ له مانه يوپه سل شه
دعاشق برى په عجزاوپه نياز دى
چاچې کړله سرلويى راته خجل شه
زاهدقرب غوښته په زوردعمل باندې
همدغه عمل دده مخکښې حايل شه
داخاکي تن چې چاخاورې کړپه عشق کښې
د „الفت“ په ژبه داسې وستا يل شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحسن جلوه*

په غروردحسن نمروخوت آسمان ته
ژرراپریووت چې یې ستا ښه بشرولید
دنرګس سترګې خوستا په لورکږې دي
په ګلشن کښې مې چې نن مازدیګرولید
نه تنهابلبل له عشقه ناقراردی
سرګردان مې نسیم هم نن سحرولید
دعشق دام دی هرطرف ته غوړیدلی
خوپکښې مې بندصاحب دنظرولید
په طلسم رانه حسن زړګی ویوړ
نازمکیزکښې مې دسحراثرولید
راځرګنددعشق قوت اوزورشه هله
چې محمود غوندې سلطان مې نوکرولید
دواړه وروځی یې لیندې بانه یې غشی
مسلح مې نن دحسن افسرولید
لاربنودونکی که دعشق درته په کاروي
ما „الفت“ ددغې لارې رهبرولید

ملت اوملکت*****

یوه باغ کښې وې ولاړې دېرې ونې
هره پانه یې لایقه دستاینې
خواپه خواغاړه په غاړه خوله په خوله وې
له یوې خاورې پیداديوکاله وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له یوې ویالې اوبه ورته راتللې
په یوه هواکښې ټولې لوېدلې
ددې ټولویوخزان اویوبهار و
ښه اوبدې وشریک یووېې واکدارو
ځینې جګې ځینې ټیټې کوزوپاس وې
لکه ګوتې دیوه وجوددلاس وې
چامیوه لرله چا ښایسته ګلونه
دچاسیوري و ډیرښه دچاقدونه
چنارلوی وشفتالو لکه ماشوم و
دمڼې اوناک توپیرله ورا معلوم و
له یوه سره لوېې وه نورخه نه و
بل سره رنګونه ښه خوندونه ښه و
دمرغانونغمې وې پکښې خورازه

هرمرغه موېږانده له خپل اوازه
رنګارنګ ګلونه و یوه چمن کښې
لکه وې چې ولسونه په وطن کښې
هریوبوټی پخپل ځای کښې سربلندو
دباغبان سترګوکښې هریوارجمندو
په حقونوکښې یې نه وخه توپیر
مالیاروپه هرې ونې ډېرزهیر
یوله بله یې په هرحال کښې شرکت و
په تمامه معنی یوصحیح ملت و
لکه باغ یوملکت وګڼه وروره
پکښې هرقسم ګلونه بوټي ګوره
ونې ډېرې خوباغ یودی که پوهېږې
که کوې بل رنګه فکرډېرغولېږې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه سکه ورونه لري بېل بېل نومونه
بېل رنګونه بېل غړونه بېل خویونه
مګر دواړه اوسېدونکی دیو کوروي
دیوې سترګې په کورکښې سپین او توروي

لوی افتخار***

زمانه ږدي په هغه سر دافتخار تاجونه
چې يې په سروي رسولی ډېرمشکل کارونه
په ډېري لويې قرباني پیداشي لوی حقونه
خوشې په خوشې هېڅوک نه ګټې درانه نومونه
کارونه ډېر دي خوهر کار ګوره شهکارنه دی
له خپله سره تېرېدل څه اسان کارنه دی

سرورکول دخپل ولس دسرداری دپاره
داستبداد او استعماردبربادی دپاره
دحق ګټلو او دخپلې آزادی دپاره
دننګ ناموس دحفاظت او سرلوړی دپاره
هغه ګران کاردی چې ښاغلي ننګيالي يې کوي
په آزادی مین ځوانان او توريالي يې کوي

مري عالمونه هره مړینه افتخارنه دی
دهرچا مرګ دشجاعت اوعشق یادګارنه دی
دپتنګ مرګ دمچ مېږي مرګ غوندې خوارنه دی
په هېڅ مذهب کښې برابرحلال مردارنه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمنصورمړګ به ستایل کېږي په دنیاکښې مدام
په هرنظرکښې به حقیروي مرګ او ژوندد غلام

په ځان وژلوکښې ژوندون دنام وننګ وینمه
لوی افتخارد آزادۍ دپاره جنګ وینمه

ډیره شانداره کارنامه په هغه درنګ وینمه
چې دمظلوم لاس دظالم په وینو رنګ وینمه

هلته چې ظلم، تجاوز، فرعونیت وي ولاړ
په مقابل کښې یې همت، ننګ وغیرت وي ولاړ

حقیقت تریخ دی مګرزه انکارکولی نشم
جهان مې وینې چې زه ځان قربانولی نشم
دپښتنو درانه نومونه ښه ساتلی نشم

دپنجابي مخکښې په بریتولاس وهلی نشم
ډېرپورته ګورم چې دپلارنیکه یادګارته ګورم
ډېرښکته ګورم چې خپل تیټ ژونداو روزګارته ګورم

اوس له پښتو نه دچاویره دچاډارنشته
هغه غیرت هغه هیبت هغه وقارنشته
په زروتنوکښې یوتن هم فداکارنشته
ځکه په حق دپښتنو باندې اقرارنشته
هغه به څه وي چې خپل حق په چامنلی نشي
یادخپل حق دپاره ځان قربانولی نه نشي

په باجوربانـدې راغلی څه بلاوینمه

له باجورنه جوړه شوی کربلاوینمه

په پاک نامه ډېره ناپاکه نارواوینمه

دبل په زورمسته مغروره مارشالاوینمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباجوړپه کلی کورکه نن بمونه اوري
دباجوړیو په مړانه رحمتونه اوري
پښتونستان هم اراده داستقلال لري
دمراکش په شان په مخکښې لوی جنجال لري

لکه تونس الجزایردمظلوم حال لري
هغه مقصداوهغه فکرهغه خیال لري

خوپښتانه په قربانۍ کښې لږ نیمګړی وینم
دغه دتېروخت توریالی څه قدرسترۍ وینم

ویده ګوجر

دسیندپه غاړه په شنه ورشوکښې
ګڼوځنګلوکښې په شنو دروکښې
یو دوه ګوجرومېښې پوولې
هریوه خپلې مېښې روزلې
نه یې بل کارونه نورغمونه
نه ورسره و نورنورفکرونه
تمامه ورځ به دمېښوڅارو
دشپې به هم لاویښ اوبېدارو
پس له څوورځووخت دلنګون شه
پام دګوجرو زیات له پرون شه
څوک چې ساتونکی اونګهبان وي
یوساعت خوب یې زیان اوتاوان وي
هغه هېڅکله نکړي خوبونه
غفلت لوی عیب وي له یوه شپونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوجرو څکه شپې روڼولې
شپې يې په ويښه سباکولې
وروسته دخوشپوله بيدارۍ نه
ګوجرستومان شوه له بېخوبۍ نه
خوب ډېرغالب شه په دواړو باندې
لکه غليم چې هجوم وکاندی
يوتن خوب وېووړنصيب يې خوارو
هغه بل ويښ و بخت يې بيدارو
د دواړومېښې وزيږېدلې
سپورمۍ اوستورووړته کتلې
چې ويښ ګوجرکړې مېښ کتۍ ټولې
له خپلومېښولاندې راټولې
څه يې چې ټول کړه هغه يې خپل شوه
نرکټۍ واړه دهغه بل شوه
هغه چې ويښ شوسباله خوبه
ويې ليدله دارنګه لوبه
تپوس يې وکړله خپل ملګری
دامې په برخه څه رسېدلی
داسې قسمت ته خوحيراني ده
دارنګه برخه نه آسماني ده
ملګری ووی چې خوب کوينه
مېښې يې نر نرکټۍ راوړينه
څوک چې پاسبان وي اوکړي خوبونه
ورپسې جوړشي بيامتلونه

ناڅاپي کاڼي ***

يوه ويلې ماپه عمرکښې آسمانه
چاسره بدنه دی کړی بې احسانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

احترام مې تل ساتلی دانسان دی
شفقت مې مدام کړی په حیوان دی
ښه مې کړی څوک مې نه دی آزارکړی
رانه خوښ دي همسایه اوټول وګړي
بدمې چاته کله نه دی رسېدلی
په درنه سترګه مې هرچاته کتلی
په دې حال کښې هم زه روغ نه پاتې کېږم
دتقدیرپه غشی بې ګناه لګېږم
یوناڅاپه راځي کانې له هوا
نلري دبې ګناهوڅه پروا
لویږي زما په سرله لاسه دتقدیر
په آزارکښې زما نه کوي تقصیر
بې سببه رسېږي راته ضرر
تصادف دی بېشعوراوبې خبر
ماکوم بدکړی چې وینمه جزانن
زه دچاله لاسه وکړمه ژړانن
بل پرې غږکړخبرنه یې له خپل ځانه
شکایت کړې له تقدیراوله آسمانه
تا به هم کله وي کانې غورځولی
یوناڅاپه به په چاوي لګېدلی
درپه یادکړه ټول جزیات دخپل عمل
دی دهرچاخپل عمل دلارې مل
کایناتوکښې دی پروت ښه انتظام
سنجیده دي دتقدیرواړه احکام
بې شعوره چې ونه ګڼې فلک
مقرردی هریوکارته یوملک

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې رسیږي درته هرڅه لړاوډېر
دهغه سبب وي پېټ درنه یاهېر
ته یې بولې بې سبب اوبې علته
خبرنه یې دتقدیرله پېټ حکمته
بدمدام درته له خپل لاسه رسیږي
اورله خپلې لمن شامدام لګیږي

ښه رسیږي درته تل له لویه خدایه
چې راضي نشې هېڅکله له همایه
ته پخپل عمل لانورهم نګران شه
دتقدیرپه کارو باندې نېک ګمان شه
چې سړی لږڅه په فکردتحقیق شه
خپلوټولوحرکاتوکښې عمیق شه
ورپه یادشوه یوه ورځ چې ده بې پامه
غورځولی ویوکانی له خپل بامه
یوناڅاپه ولویدلی په چابانډې
چې ولاړوبې خبره ټیټ دلاندې
همداکانی وهغه سړی ساتلی
له خپل ځان سره یې ډېروګرزولی
چې پرې واخلي انتقام له هغه چا
چې یې دی وپرې ویشتلی بې ګناه
لاس یې برنشوموده شوه ډېره تېره
قهریې سوړشوویلې ځه تېره په تېره
زه هغه ومه ویتشلی خوپه سهوه
ښه به داوي چې اوس وکړم ورته عفوه
نوېې کانی له خپل کوره کړګذار
خبرنه وچې راځي څوک په دې لار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پري لګيږي هغه څوک چې په خطا
خلق ولي اوځان بولي بې ګناه

دقدرت كارونه واړه دغه شان
په تدبيراوانتظام لري جريان

بې احتياطه كه څوک وكړي حركت
كه دى نه وي بل هم نه دى ملامت

له تقديرسره شته هرقسم تلک
دمظلوم انتقام اخلي تل فلک

ته جزاله خپل عمل سره تله
كه دې ولي دتفاوت وكړه ګله

ښه اوبدانسان تړول دى په حساب
بې سببه چاته نه رسي عذاب

مكافات وي له عمله ځني زيات
يوپه لسه لري اجرحسنات

خوجزا دبدونه وي تيټ وپاس
په احتياط خوځوه دلته پښه اولاس

څه چې وكري هغه به ربي تل
هرڅوک اوري په جواب كښې خپل ويل

داحسان جزابه ووينى احسان
دبدى جزابه هم دركړي آسمان

نوردي خوښه چې اغزي كري كه ګل
بې كرنې مه كړه طمع دحاصل

تفاوت لري حاصل كښې هره ځمكه
ته دي خپل زړګى دكردپاره ښه كه

پكښې وكره ښه تخم د„الفت“
نو به ووينې له هرچامحبت

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپل خدای سره اخلاص په زړه کښې ساته
له مخلوق سره یې هم کړه مینه زیاته

ټګی اوریا

تادکوم فرعون دظلم سحرمات کړ
چې په لاس کښې ګرځوې ښکلی امسا
د کاغذ په ګل بلبلې نه ټولیږي
راشه پرېږده نورکارونه دریا
اورلړونی غوندې سوی اوتک توریږې
امیدمه لره دخپلې زرغونتیا
ښه اوبدحق وناحق چې معلوم نشې
توره شپه ده ورته مه وایه سبا
چې له نوکه ترکوټیه ټول غرض دی
دانسان په نوم یادیږي څه بلا
خپله ګټه اوضررخیروشربولي
دانسان دقضاوت دغه معنا
انسان څوک دی زه یې دومره پېژنمه
چې حیوان نه بېلوي ځان په وینا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق ناحق کړي باطل حق کړي په ویلو
نوم پرې کښيږدي دروااوناروا
عقل څه دی منطق څه دی حکمت څه دی
غول دیوه بل په هغه دا
کله خوښ کله غمجن کله حیران شم
دادنیاده ګډه وډه تماشا
په حرامونارواسړی ته ورشي
څه لولۍ اوبې حیاده دادنیا

عاقبت*

عاقبت به یې سېلاب داوښکویوسي
چې خواران اوغریبان چاژړولي
نن سبا به داقبا ل له تیلی کوزشي
چاچې سټړی اوستومانه څغلولي
زمانه به یې دنورو خندنی کا
چې یې هروخت په خوارانو دي خندلي
شنه چمن کښې به په ګلوخزان راشي
بلبلان یې چې په باغ کښې کړولي
له دې خړآسمانه هروخت ږلۍ اوري
وړي سېلاب دزمانې واړه ښاغلي
دښایست بهارخو ورځې وي دنیاکښې
بیاله نازه راکوزیږي نازولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې دهرهرڅه تلوني دي پوهېږم
ځکه ماترینه لاسونه دي وينځلي
هريوباغ چې راسپرلی دي ګلونه
دخزان سيلۍ فی الحاله رژولي
لمر، سپوږمۍ ددې آسمان په څوکرته

تيت وپاس خړاوروښانه ماليدلي
ځکه مازره بل عالم پوري تړلی

دی دنيا ته مې په بل نظرکتلی

زما حال*

تېره تياره ده زه رڼا ته انتظارلرمه   څومره ډېرکارلرمه
يمه پښيا بل اوپه لارکښې خنډوخارلرمه   بېره تلوارلرمه

ملکری تللی زه ويده پاتې بېدياکښې يمه   غره اوصحراکښې يمه
واړه سپاره دي يوزه پلی په شابارلرمه   يوګوډی جوارلرمه

نورپه موټروکښې په منډه لکه برق تېرېږي   په لارکښې نه درېږي
زماپه مخکښې دی ګوډ خرتل خبردارلرمه   خدايږو ډېرعارلرمه

هرچاپه برق باندې کوټه کړله توده اورڼا   هم راډيوپرې ګويا
زه لاتراوسه دتيلی په دکان کارلرمه   ورته جارجارلرمه

هريوميدان کښې دی ولاړکوي اظهاردکمال   اودخپل جاه و جلال
زه هېڅ شی نلرم په تېروافتخارلرمه   دمړوشمارلرمه

لاس اوپښې سترګې لرمه شم هرکارکولی   زياراوزحمت ويستلی
کسب وکارنکړم چې غني دولتمن پلارلرمه   پرې اعتبارلرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا میدرڼا*

نوی دوردی راغلی   یوه نوی رڼا وینم
دازوړحال نه پاتې کیږي   چې دوخت تقاضا وینم
توره شپه په ختمېدوده   رڼا یې دسبا وینم
نوی ژوند راځي هرکوره   نوی نوی هوا وینم

تحول دی چې رادرومي دافغان اوپښتون کورته
ښه موسم دتکامل دی ځئ چې ځودکمال لورته

زما نه راوړي هروخت کښې   نوی نوی پیغامونه
معلم دزماني تل   راکوي نوی درسونه
دادنیا یوپوهنتون دی   شاګردان یې ولسونه
تا څه زده کړه له دې عصره   ای افغانه ای پښتونه!

امتحان دې ډېرنژدې دی چې به څه درنه جوړیږي
هغه ورځ ده اوس راغلې چې احوال دې معلومیږي

سوال ل دمرګ او دژوند پیښ دی   مګرستاپوهول ګران دی
ته لاپروت یې په تیاره کښې   نورسپوږمۍ ته ځي روان دي
داسې ژوند دی ستا په برخه   چې نورتېول تري ګرېزان دي
لږ څه وغړوه سترګې   چې ته څه یې نورڅه شان دي

ستا په مخ کښې لاخره وینم خاروی ځي له تانه واړندې

ستا رفتارکه همدغه وي خره به وخاندي دربانديې

لمره!*

په سپین مخ دې دهجران شپه سپاکیږي
په رڼا دې زمور مخه رڼا کیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغ وبڼ ددې جهان په تاسمسوردی
بې له تادځمکې مخ چې ګورم توردی
نتیجه ستا درڼا زمونږ ژوندون دی
ستا نظام ته حیران شوی افلاطون دی
تاکتلی په تاوده نظردنیاته
داجهان دې ښایسته کړی دی هرچاته
زمونږ زړوکښې ایښې تادژوندګرمي ده
ورکه کړی تازمونږ هره خامي ده
ددې ځمکې هریوبوټی لوی وې ته
دباغو خامې مېوې راپخوې ته
لوی ول اوپخول ستا مشغولاده
ستااثر لاندې خدای کړی دادنیاده
سپینې واورې دې اوبه کړې غرورغوکښې
بیادی کړه روان رودونه په شېلوکښې

تادا ورځې کړې رڼا زمونږ دپاره
چې مونږ واخلوښه حاصل له خپله کاره
دا وطن دی ستامشرق ته زمونږ لمریې
ته په اصل کښې غټ ستوری دباختریې
ځکه دلته ستا تاثیرله بل هېواده
یوپه لسه وینم زیات دژوندبنیاده!
پیداشوی په دې ځای کښې آرین دي
دپوهانوښه ځانګوهمه داوطن دی
آبادي دبلخ هرچاته ده څرګنده
له زړو آثاروډکه ده داکنده
نورومونږ ځنې اخیستې تل الهام دی
مونږ دېرمخکښې آباد کړی خپل باګرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالیدلی دی بامیان اوهېده دواړه
درته ګوري هندوکش په هسکه غاړه
خیرخانه ده که غزني که سرخ کوتل دی
منډې ګک اولښکرګاه روښان مشعل دی
وه زمونږ ډیوه په هروخت کښې روښانه
دروېزه کړی هرچازمونږ له خوانه

دوطن ترانه

وطن دی کورزمونږ دسترګوتورزمونږ
اوبه یې دي لکه شودې دخپلې مورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
دوطن خاورې دي زر، ترې پیداکېږي ثمر
دی نمک خوردې وطن پلاردی که مور زمونږ
وطن دی کورزمونږ
که یې آباد نکړوخپل ځان به ښاد نکړو
ددې کاله ده خرابي یولوی پېغورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
په کاراوزیارد هرچا جوړیږي ښکلی دنیا
دوطن سترګې منتظرې دي په لورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ چې وکړو خدمت په ځان قبول کړو زحمت
کوي خدمت دخپل وطن ګاوندیان نورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
راکوي مونږته وطن هرڅه چې غواړي بدن
آب ودانه ده دوطن قوت او زور زمونږ
وطن دی کور زمونږ
په مونږ حقونه لري هرراز پورونه لري
بایدچې داحق کړي اداوروي که خورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
وطن محبوب دی زمونږ ،وطن مطلوب دی زمونږ
که یې ونه ساتوله نورو،مخ دی تورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
په دې هوا لويېږو په دې مینا مستېږو
خدای دې مدام لري دا باغ وبڼ سمسورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

دافغان ترانه

تل دې سرونه زمونږ اوچت وي
تل دې ساتلې پت اوعزت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هروخت دې دلته شان وشوکت وي

ننګ وغیرت دې زمونږ دولت وي

دوطن عشق دې وي زمونږ زړوکښې

ځای دې دده وي دقام ليموکښې

تل دې افغان وي تل دې افغان وي   بیرغ زمونږ دې لوړ په جهان وي

افغانستانه تل دې ودان يې

له غلیمانو دې په امان يې

ته دې سرلوړی تل په جهان يې

زمونږه ځان يې په مونږه ګران يې

هرڅه به ځارکړو ستا له هوانه

ستاله عزته له اعتلانه

تل دې افغان وي تل دې افغان وي   بیرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

په حق مین يو د حق په خوايو

دښمن دظلم دناروا يو

آزادي ستاتو آزادي ستايو

سرپه وطن ږدو په ننګ فدايو

نه ظالمان يونه مظلومان يو

ښاغلی نسل مونږ دافغان يو

تل دې افغان وي تل دې افغان وي   بیرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديوالی ترانه

ديوه وطن اولاديو   تېرله سره په هېواد يو
دافغان په نامه يادیو   بختوريوچي آزاد يو

دا وطن دی په مونږ ګران
داوطن دی دافغان

په يوه نامه يادېږو   په يوه بېرغ ټولېږو
يوله بله نه بېلېږو   په يوه وطن ځارېږو

ټول منو دخدای فرمان
داموعهداوپيمان
آزادي زمونږ لېلاده   آزادي په مونږ شيدا ده
راسره لويه سودا ده   په لوی خدای زمونږ ويساده

ساتوخپل شرف اوشان
دوطن نام ونښان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تيره شوه داعصر دعرفان دی
بې علمه ژوندون ګران دی
په حق پسې روان يو   دعلم پتنګان يو   دجهل دښمنان يو

لښکردمعارف يولوړزمونږ نام ونشان دی
بې علمه ژوندون ګران دی
په زده کړه اوښونه   دحق کووپالنه   دخپل وطن روزنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ ګرانه وطنه داموعهداوپیمان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دعلم په ځانګوکښې   دعقل په کوځوکښې   په غیږه دپښتوکښې

لوی شوي یوموږ واړه خپل وطن راباندې ګران دی
بې علمه ژوندون ګران دی
روان مخ په رڼا یو   مین په اعتلا یو   دهرمرض دوایو

په لوردترقۍ ځو رهنمازمونږ قرآن دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دغیرت سندره

مونږ پښتانه یو دغیرت په ځای کښې سرورکوو   هم ما لوزرورکوو

دظالمانو جواب هروخت په خنجرورکوو   ورته خبرورکوو

مخ ګرځول دجنګ میدان نه مونږ ته دین نه وایي   ملی آیین نه وایي

مونږ خپلوتوروته دسرووینوجوهرورکوو   اب دخطرورکوو

وطن ساتنه حق پالنه وظیفه ده زمونږ   دافریضه ده زمونږ

دخپلوواکۍ درس خپل اولادته مکرر ورکوو   دغه هنرورکوو

سرورکول دخپل ولس دسردارۍ دپاره   دآزادۍ دپاره

دپښتون کاردی ځکه لاس کښې توره سپرورکوو   زړه زړور ورکوو

تجاوزنه کووپه نوروباداري نه کوو   ستمګاري نه کوو

دښه سلوک امتحان هرچانه بهترورکوو   په وطن سرورکوو

دآزادۍ دښمن چې هرڅوک وي ناښاددې وي   خواروبرباد دې وي

مونږ دپنجرې اسیرمرغه ته بال وپرورکوو   آزاد وزر ورکوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمارچیان

جالونه شته دامونه شته بانښې لري تازیان لري

پښتونه ستا نیوولره مارشا ل دپاکستان لري

سیسی ولې هوسی ولې وړې وړې مرغۍ ولې

ددوی له دامه خلاص نه دي هغه سیندچې مایان لري

دوسپنوپنجرې لري قفس غوندې کوټې لري

له بې ګناه مرغانو نه بېشماره اسیران لري

غرڅه ترې تښتېدی نشي مرغه ترې الوتی نشي

هیڅ وارېې خطانه دروميې پخې سترګې ښکاریان لري

که زاڼې په هواکښې وي که زرکې په خنداکښې وي

هیڅ رحم په چانه کوي سخت زړه لکه سندان لري

څه جا ل لاندې راغلي دي څه لوموکښې نښتي دي

ددوی له لاسه وینوکښې شتکی ډېرمرغان لري

نیول کوي وژل کوي په اورکباب کوي

وریتې مرغۍ په هروخت کښې په سر د دسترخوان لري

په هرپټې کښې وینمه صیاد دام غوړولی دی
په غرونوکښې لیوان لري ښاروکښې قصابان لري

علم او معنا

بې معنی کله پټېږي په لباس کښې

عیب یې ښکاري په تن پټ اوکه لغړدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښایسته لباس په غاړه دبې علمو
که هرڅومره ښکلی ښکاري تش انګړدی
که بې علمه چاپکړی سپینه ترلی
چې دبحث مجلس جوړشي رنګ یې ژیړدی
بې کمال که لري مال هرڅومره ډېر
له احتیاجه نه خلاصیږي بل ته اړدی
که اغوستی یې پوټکی دسموروي
خلق یې پیژني له ستر ګوچې ګیدړدی
چې عالي فکرلري اولوړهمت څوک
باور وکړه چې له هرچاځنې لوړ دی
که په هرلباس کښې علم ځان ښکاره کا
د تعظیم او احترام دقدر وړدی
بحرډک له مرغلروچوپ روان وي
دبې آبه خلقوخوی لکه دچړدی

دپلار توره*

په چت کښې وینم زړه توره د پلار
دبابا ګانو اونیکونو یادګار
توریالی نشته چې څه کارترې واخلي
توره بې قدره شي چې نه وي تورمار
له تیکی ډېرعمروتلی نه ده
اوس له نظره غورځولی روزګار
آب وتاب نلري جوهرنلري
بې آبه ځکه شوه چې نه ده په کار
یو وخت یې ډېرشان وشوکت درلوده
تیره خنجرونوم یې وذوالفقار
دغسې نه وه چې دااوس یې وینم
په ډېروزړونوکښې یې ایښی و ډار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غليم سترګه سوزيده ورځينې
په غزاګانو کښې يې نه و مدار

اوس دلرګی په شان په چت کښې ايښی
نه وينې خوب کښې هغه ليل ونهار

هيڅ په کارنه ده وخت يې لاړه تېرشه
خوته يې بوله تاريخي افتخار

چې زماني نه څوک شي روسته پاتې
شي تاريخي افتخار دغسې خوار

نه ځي

درونـدوالی غرونه ، پښتونواله پښتنونه نه ځي
توروالی شپو نه رڼايي دلمر شغلونه نه ځي

دآزادۍ په لارکښې سراوما ل که لاړشي زمونږ
مونږ پتنګان يوپتنګا ن بلوډيوونه نه ځي

څو قرنه کيږي توره لاس کښې د افغان وينمه
د تورې برېښااوس له اشعارو د پښتو نه نه ځي

دپلار نيکه څنګ کښې موتورې معلقې وې تل
دپلار نيکه تعلقات نسل نمسونه نه ځي

دبابا ګانو اونيکونو دلاس نښه ده دا
دتورې قدر زمونږ سترګواوليمونه نه ځي

د پخوانيو خوی عادت مونږ پريښودلی نشو
د ښکار عادت د باز باښو د اولادو نه نه ځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلـــــېې لمبـــــې زمـــــونږ پـــــه زړوكښــــې كـــــه مــــړي شــــويدي اوس

بيابـــه تـــازه شـــي مـــړه اورونـــه لـــه ســـكرونه نـــه ځـــي

بيابـــه اور بـــــل كــــړو دظـــالم اوددښــــمن پـــه خونـــه

دانتقــــام جذبـــه زمــــونږه لــــه ســــينونه نــــه ځـــي

كـــــــه پـــــــه برهـــــــان اودلايلوفيصـــــــله ونشـــــــوه

غوڅـــــه اوپرېكـــــړه دچړوتورولـــــه خولونـــــه نـــــه ځـــي

ښكاري باز*

بـــــــازنيولی پـــــــه منګولوكښـــــــې سيســـــــی وه

خونــــــدوره مــــــزه داره ښــــــه مــــــړی وه

چـــــې يـــــې راوړه خپـــــل خاوندتـــــه ســـــلامته

بـــې څـــه طمـــع بـــې احســـانه بـــې منتـــه

چاويـــــل ورتـــــه چـــــې ای بـــــازه نادانـــــه

څـــــه ليـــــدلی تالـــــه لاســـــه دانســـــانه

چـــې پـــه لاس كښـــې وركـــوې پخپلـــه ځـــان تـــه

ورتـــــــه نيســـــــې دهواپرنـــــــدګان تـــــــه

ولـــــې بـــــل مرغـــــه نيـــــولی لـــــه غـــــړی تـــــا

ولـــــې وركړلـــــه انســـــان تـــــه دامـــــړی تـــــا

تاپخپلـــــه ولـــــې نـــــه خـــــوړه هواكښـــــې

پـــــاتې نشـــــوې ولـــــې دې لويـــــه فضاكښـــــې

لـــــه پنجـــــو د بنيادمـــــه چـــــې شـــــوې خـــــلاص تـــــه

څنګـــــه راغلـــــې ورتـــــه بياپـــــه ډېـــــراخلاص تـــــه

قـــــدرت تـــــاله دركـــــړی لـــــوی وزرونـــــه

ســـــتا پروازلانـــــدې خـــــدای كـــــړی اوچـــــت غرونـــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې دې په ښکارشې تېرولی
پخپل واک آزاد ژوندون شې ته کولی
څه احتیاج لري انسان ته په نړۍ کښې
څه فایده لیدلې تا په غلامۍ کښې
چې له دې هسکې فضارا ښکته کېږې
دانسان حضورته خپله راتیتېږې
پټې سترګې تارپه غاړه زندګي کړې
بل دپاره ښکارکوې خوشې خواري کړې
په کوم تارباندې تړلی ته انسان یې
چې تابع دده دحکم اوفرمان یې
بازویل چې انس الفت دانسانانو
رابېل کړی یم له ډلې دمرغانو
اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی
داطلسم هیڅ وخت نشم ماتولی
په ځنګلو او غرو دپاسه پروازونه
ماپرې اینښی ده دپاره داسیلونه
زما فخردانسان په لاس ختل دی
خوښ زما دانسان کورکښې اوسېدل دی
زه خادم کړمه الفت دانسانانو
مقرر کړم دوی قصاب دهمنوعانو
یوزه نه ډېرحیوانات ددوی تابع دي
په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فیل په دومره لوی وجودودوی منقاددی

انس الفت یولوي سبب دانقیاد دی

اس دده په سورلۍ ګوره چې مستي کړي

اوښ دده په مخ کښې تیټ شي اوپستي کړي

په الفت سره تابع وحشي حیوان شي

ښه ملګری یوانسان دبل انسان شي

زخمي زره[1] *****

زړه یې مه بوله تورکاڼی دصحرادی

په لیدودزخمي زړه چې زخمي نشي

ولې وینې درنه څاخي
ای زما زخمي زړګیه!

مرورله ټول جهانه
ګله من له خپل پردیه

بیا کوم غم درته پیښ شوی
دفلک له بې مهریه

له یارانو نه جدایي
که دښکلوله ټولګیه

چې بلبل غوندې کړیږې دسروګلوپه چمن کښې
خوشحالیږې نه هیڅکله ددنیا په باغ وبڼ کښې

څه ارماندافسوس لرې ته
ولې شپه او ورځ ځوریږې

راته ووایه څه غواړې
په څه باندې خوشحالیږې

په کوم ښکلی مخ مین یې
که دچاپه غم کړیږې

له اسمانه دې زړه شین دی
که انسان ځنې ویریږې

چې نه خوب نه دې خنداشته په نفرت ګورې انسان ته
مرورېې له هرچانه په حیرت ګورې اسمان ته

[1] :: داشعر ددوهم عمومي جنګ داغیزې دردناك محصول دی چې په ۱۳۲۱ کښې په کابل مجله کښې خپورشو اوبیا دهغه وخت دډیلي دنن پرون مجله کښې نشرشوددې شعرینمه وروستی برخه په غوره اشعار نومی کتاب کښې راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخیستل شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پیمخونه سازولو   التفات اووفاغوارړي
که دنازنعمت خاوندنه   مروت اوسخاغوارړي
یاپیاله له میوډکه   له پیمخي اشناغوارړي
یاسازونه سرو دونه   یادمیني دنیا غواړي

دسکوت طلسم مات کړه راته ووایه احوال خپل
له هیچانه مه ویریږه کړه ښکاره ارزواما ل خپل

ددردمنوپه حال ژاړي   که په کونډویتمانو
شپه او ورځ دي په غوروکښي   وي ژړاد مظلومانو
که داهومره ناقرارکړي   په فریادبي نوایانو
هرطرف ناري سوري   دغمجنورنځورانو

بي له غمه نورڅه نشته دشپوورځوپه لمن کښي
خوشحالي هرګوره نشته په هیڅ کوراوهیڅ وطن کښي

ژاړه ژاړه څودي توان دی   وخت دغم او دژړادی
یودبل غوښوته وږی   که آشناکه نا آشنا دی
انسان کله خبردارنن   په روا اوناروا دی
دوست دښمن نه معلومیږي   ورورد ورورپه مرګ رضادی

محبت له زړونوتللی رحم نشته په جهان کښي
عاطفه اوپېرزوینه نه ده پاتي په انسان کښي

توره شپه توره بلاده   که لوګی دغم داوردی
چي بل شوی په جهان کښي   ددنیا پري سوی کوردی
یاخوتور رنګ دګناه دی   مخ دځمکي پري تک توردی
یادغم توره کیږدی ده   یاجهان تورلکه سکوردی

دجګړواورونه بل دي پکښي سوزي عالمونه
رسیدلی ترآسمانه دهمدغه اور دودونه

محاذونه دجنګ جوړشوه   په هرلوري هره خواکښي
فولادي اسمان جوړکړی   طیارو پاس په هواکښي
دګولیو بارانونه   ځکه اوري په دنیاکښي
بي له سرووینو څه نشته   دشپوورځو په میناکښي

دسرووینوعکس پریووت داسمان په کناروکښي
فسادونه شوه برسیره بحرو برغرو او رغوکښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیانه ده سره لمبه ده
پکښې سوزي عالمونه
په هرلوری هره خواکښې
لګېدلي دي او رونه
دآسمان لمنې سرې دي
ډک له اوره دي سیندونه
راشئ وګورئ عالمه!
په دیناکښې دوزخونه

له دې پورته شنه آسمانه سره اورونه راورېږي
ستوري نه دي سورانګاردي چې اسمان کښې لیدل کیږي

دادنیا په حقیقت کښې
ژړوونکې افسانه ده
که پخواشرابخانه وه
نن دوینو پیمانه ده
سورګلزارېې ډک له اوره
دبلبلواشیانه ده
په سینګارېې مه غولیږه
یاقفس یازولانه ده

پتنګانوته له باغه بلبلان وایي نغموکښې
مونږ په سره انګارکښې سوزوتاسې سوزئ په لمبوکښې

پتنګان په شمع سوزي
بلبلان باغ کښې کړیږي
له آسمانه تندر اوري
لوی قصرونه رانړیږي
له دریاب دزمانې نه
بوی دوینو پورته کیږي
دمرګی دوری سترګې
په هیڅ شانې نه مړیږي

نن له مړوځنې ډک شوه دجهان لوی دریابونه
دانسان دمرګ دپاره اجل ایښی دي دامونه

ددنیا مزاج بدل شو
رحم نشته هیڅ په زړوکښې
یاخوزړونه بېخي نشته
ددې خلقوپه سینوکښې
دمرګی زهر خواره شوه
دهوا ځپوړموکښې
پخوانی تاثیراوس نشته
نه په خاوره نه اوبوکښې

دشبنم په ځای په ګلوله هوا اوري بمونه
دخپل زړه په وینورنګ شوه ښایسته ښکلی مخونه

ددې عصرانسانان اوس
لیونی لکه لیوان شول
یودبل وینوکښې لامبي
میخواران اوس خونخواران شول
دریابونوکښې پیدانن
دفولادونهنګان شول
دخوړې مرۍ دپاره
پخلا سپي اوفقیران شول

دیوسف په وینو باندې دلېوه منګولې سرې دي
تمدن په لاس ورکړی فولادې تېرې چړې دي

دجګړواوجنګ میدان کښې
دي دتندرآوازونه
رڼا ورځ یې توره شپه ده
لیده نشي آسمانونه
دفولادو رسالې دي
که دسره اورسیلابونه
ځمکه ریږدي له هیبته
چې پرې ګرځي لوی ټانکونه

نن دځمکې په مخ باندې بل آدم بله حوا ده
دخولوپه ځای دوینو تویول یې مشغولاده

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پردې اوبې سیرته　　عالمونه دجهان شوه
ځوک له لورې هلاکېږي　　ځینې کونډې یتیمان شوه
هیوادونه نیول کېږي　　ولسونه اسیران شوه
ځینې پریوتل له تخته　　ځینې ځینې تاجداران شوه

جوړقیامت دی په دنیاکښې خوحساب اوکتاب نشته
بې له غوښودانسان په دې اور بل کباب نشته

هرطرف ته چې نظرکړې　　دنفاق اورپکښې بل دی
پلارپه ځوی دی بدګمانه　　ورورد ورور ما ل ته غل دی
دوه خواړه یاران چې ګورې　　یوه بل ته اینسی چل دی
دحسداور په هرزړه کښې　　ته به وایې چې منقل دی

دامتل مې اورېدلی چې خرپلارکړه خپله چارکړه
ددې وخت داپلارګلوی ده فکروکړه ځان هوښیارکړه

هرسړی مطلب اشناشو　　دا دنن ورځې عادت دی
نه ولاړځوک پخپل عهد　　نه خجل په خیانت دی
ځویې لاس برنه وي دوست وي　　چې لاس بر شي بل حالت دی
ځوک په دروغونه شرمیږي　　دا عجیب خوی و خصلت دی

دمطلب دپاره کاندي سل وعدې سل قسمونه
مالیدلی دی په سترګودغه هسې شان عهدونه

بې له زوره په دنیاکښې　　بل قانون کله چلیږي
نقشه هره ورځ دځمکې　　په قوت او زوربدلیږي
چې قوي اوزوروردي　　پخپل حدکله درېږي
یووطن په زوراوجبر　　بل وطن سره ګډېږي

ضعیفان شوه پښولاندې زورورځکه اوچت شوه
واړه لوی شوه لوی واړه شوه ټول حیوان ددې حکمت شوه

ښه خبرشه زما وروره　　ددې عصرله احواله
بې له زوره په دنیاکښې　　زندګي شوله محاله
ضعیفان خلاصېدای نشي　　دفریب مکرله جاله
بې له توري خلاصی نشته　　ظالمانوله جنجاله

باشرفه ژوندون کاندي چې له مرګه نه ویرېږي
مال وسرېې په امان وي چې له خپل سره تیرېږي

که آزاد ژوندون دی خوښ وي　　تینګ په ننګ ناموس اودین شه
اوراوبوته غورځوه ځان　　فولادي اوآهنین شه
ښې تېرې پنجې پیداکړه　　لکه بازاویاشاهین شه
نه وایمه چې بلبل شه　　یاتوتي غوندې رنګین شه

ځیرپښتون شه دامتل دی ځنګه غرهسې کربوری
کره سرې اوتودې تېرې داتعلیم کړې ژمې اوری

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتونواله نام وننګ دی　　ننګیالی اصیل پښتون دی
ځان وژل دننګ دپاره　　دپښتون سړی ژوندون دی
سربازي زمونږ هنردی　　توریالی موافلاطون دی
فیصله دتیغ په ژبه　　دپښتورسم وقانون دی

چې په توره مري شهیددی هغه نه بې پردې کیږي
چې بې تیغه وي مړشوی په تخته باندې لوڅیږي

توره حق اوحقیقت دی　　شریعت پرې رڼا کیږي
توري شپې دولسونو　　بې له دې نه سباکیږي
همدغه شرف یې بس دی　　چې په توره غزاکیږي
دظالم اوخدای ناترسه　　ورنه خوف اوحیاکیږي

توریالیو په حضورکښې سرټیټ کړی افلاطون دی
دتیرې توري په خوله کښې دیوه ملت ژوندون دی

تمام عمر تیره توره　　په دیناکښې حکومت کړي
په هغودې تل رحمت وي　　چې قایم پرې عدالت کړي
یاویستلی توره لاس کښې　　حفاظت دملک ملت کړي
دمظلوم انتقام اخلي　　په ظالم قهرومنت کړي

توره ښه ده ډیره ښه ده چې په لاس کښې دانسان وي
هسې نه چې په منګول کښې دلیوه یادشیطان وي

ظالمان په تیره توره　　په ناحقه خونریزي کړي
چې بې دین په هاتي سورشي　　دکعبې بې حرمتي کړي
دمومن په لاس کښې توره　　داسلام نګهباني کړي
حق پرست چې قوت مومي　　دخوارانو دلداري کړي

بل دتوري اهل نه دی داوسله دمسلمان ده
وسیله دحق پاللواودنشردقران ده

په قوت دتیرې توري　　له کعبې بوتان وتلي
بت شکن مسلمانان هم　　سومنات ته رسیدلي
حق پالونکوتوریالیو　　خلق حق ته رابللي
دلوی خدای واړه احکام یې　　په دنیا باندې منلي

عبادت په توره خدای ته زیات له هرراز عبادت دی
دخپل سرورکول وروره خدای دپاره لوی طاعت دی

ترقي اواعتلاخوک　　که دقام اوملت غواړي
په وطن اوپه ولس کښې　　که ښه نوم اوعزت غواړي
یاددین اودنیا کټه　　یاله خدایه جنت غواړي
تول په توره کټل کیږي　　خوتینګ عزم وهمت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که جنت (۱) دچاپه کاروي توري لاندي يې مکان دی
آب دتوري بل شی نه دی همدغه آب حيوان دی

په دنياکښې چې تېرشوي   تردي وخته فاتحان دي
سکندرکه ناپليون دی   که مغل اوکه غوريان دي
شاه محمود که احمدشاه دی   غزنويان اوکه سوريان دي
له مشرقه ترمغربه   چې هرڅه جهانګيران دي

تول د توري په زېا کښې خپل مقصد ته رسيدلي
ډير تختونه ډير تاجونه توري يو بل ته بښلي

ته ويده وې په ځانګوکښې   هېڅ خبرنه وې له ځانه
نه له جنګ جګړوخبروې   نه له شرودجهانه
دوست دښمن خپل اوپردي تول   ستانظرکښې و يکسانه
ستاپه سرباندې دپاسه   مورکړه توره آويزانه

په هغه وخت کښې يې ته لاتېره تېغ لاندې ساتلې
فکروکړه څه دپاره خپلې مورداسې روزلې

که پوهيږې زما وروره!   دهمدې ورځې دپاره
پښتنه موردځوی سرته   ږدي تل توره جوهرداره
توره ستامال دی پښتونه   درته پاتې له خپل پلاره
پښتانه ځوانان خون داخلې   دتېروتورولره واره
بې دتورې له سپين مخه په بل مخ چې مين نشې
ستا به فرق له څاروی څه وي که قربان په وطن نشې
دوطن په نام وننګ تل   سرورکړی هرپښتون دی
له ښاغلوپښتنونه   مونږ ته پاتې داقانون دی
چې دننګ ناموس دپاره   ځان وژلوکښې ژوندون دی
دخوشحال په ترانوکښې   ماليدلی دامضمون دی
„مړنې دي چې ياديږي په سندرواوپه وير“
دهرنشې ورکولی دتېري توري تاثير

لکه غريه هسکه غاړه   له آسمان لاندې اوسيږه
که ږلې اوتندراوري   له خپل ځايه مه ښوريږه
بې له خدايه بل له هېچا   اوله هېڅ شي مه ويريږه
په سخت زړه ددښمن مخ ته   ځاى په ځاى تينګ ودريږه

(۱)الجنة تحت ظلال السيوف

(c) ketabton.com: The Digital Library

فولادي زړګی اوتوره ده په کارد ژوند دپاره
پښتانه ځوانان خوندداخلي دتېروتورولــه واره

واوره! واوره !ا ی پښتونه
دپښتون شاعر شعرونه

داچې اورې څه له مانه
دي دسوی زړه آهونه

نورڅه نشته په دې زړه کښې
واړه دي داستاغمونه

دازخمي زړه ستاله غمه
راشه وګوره پښتونه

دپښتون بېرغ اوچت کړه ترلمنودآسمانه
خوشحا ل خان خټک خوشحا ل کړه پخپل قبرکښې له ځانه

پښتونواله که پښتوده
که اسلام اودينداري ده

تقاضادزمانې ده
اوکه پوهه هوښياري ده

دپښتون عالي فطرت دی
که غيرت ايمانداري ده

ددې تولواى پښتونه
تانه دا اميدواري ده

چې ته بياکړې غېږه وازه استقبا ل دتېرشوکت ته
څوقدمه وړاندې واخلې خپل راتلونکې سعادت ته

څه به ښه وي لويه خدايه
که تېرشوى دوران راشي

دپښتون باباپه لاس کښې
درست پښتون اوافغان راشي

بياهماغه شپې او ورځې
دپښتون په جهان راشي

پـه هماغه زړومېنو
بيازمونږه کاروان راشي

دادعاپه څوڅواروخپل زړه په کوه طورکښې
ماپه نيموشپوکښې کړی دپاک خدای په لوړحضورکښې

پـه هرزړه کښې بېل بېل قسم
اميدونه اواسرې دي

څوک دښکلوښومخونو
اميدواردننداړې دي

دچاما ل اودولت خوښ دی
په دنيايي سترګې سرې دي

چادبل مقصددپاره
سنجولی څه چارې دي

له هغوزړونوځاريږه چې پکښې لوړه آرزووي
څه چې ښه ورته ښکارېږي پخپل قام دده پيرزووي

ښه خبرپه دغه رازشه
ی زما دستر ګوتوره

چې يوازې په دنياکښې
ژوندون نه کيږي هرګوره

هرپيغام چې يوغوړاوري
بل ته هم رسيږي وروره

ديوازې ځان سوداته
وباسه دزړه له کوره

ته يې ناست هغې بېړی کښې چې پکښې افغان پښتون دی
ستاسو هرڅه سره ګډدي که مرګی اوکه ژوندون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اونورپښتانه واړه   په یوه ژبه ګړیږئ
په یوه نامه هرکله   اوپه هرځای کښې یادیږئ
دیوه پښتون په ښه نوم   سرترسره ته نازیږئ
ددښمن اودوست نظرکښې   لکه یووجودښکاریږئ

چې پردوله یوښکاریږئ همدغه مودی یو والی
نوک اوری کله بیلیږي نشته تاسوکښې بیلوالی

غم مویوښادي یوه ده   په ږکوکښې یوه وینه
زه اوته دیومخ ستړکي   خلق موبولی ښی اوکینه
دواړه یوشاني غریږو   مرودیووجود په مرینه
اختلاف دنظرنشته   چې موجب دبیلتون شینه

سپین اوتوردیوي ستړکي کله یوله بل بیلیږي
په بیل رنګ کله دوه ورونه یوله بله پردي کیږي

راشئ ای پښتنوورونو   یوله بله به ځاریږو
دپښتون دژوندپاره   به هریوله سرتیریږو
خوشحالي به مویوه وي   په یوه غم به ګړیږو
په نامه دپښتنوالی   به مونږ واړه قربانیږو

یوه ورځ به داسې راشي چې پښتون واړه راټول شي
لر اوبرپښتانه واړه بیرته یوکوراوکهول شي

دازخمي زړګی به روغ شي   دغلیم زړه به زخمي شي
دا ارمان به له زړه ووزي   له غمونه به خالي شي
د الفت خوارواړه اشعاربه   پښتنوپه خوله جاري شي
پښتني دنیابه جوړه   کورپه کوربه خوشحالي شي

څوک چې زړه لري هرګوره پکښې هیله اواسره ده
دا آرزوله ډیره وخته تردې وخته راسره ده

دشاعرنظر**

زه یې پېژنم شاعر دی بل څوک نه دی

چې دالوی جهان وړوکی ورته ښکاري

د وریښمواو زربفتو ښایسته ټوکی

دنادان په تن زړوکی ورته ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوفاني درياب ګڼې دمظلوم اوښکې
ددنيا بحرډنډوکی ورته ښکاري
چې خپل نفس نشي وژلی که سل وژني
نا توانه ويرنډونکي ورته ښکاري
ددنيا فاني عيشونه نعمتونه
دسپي مخکښې پروت هډوکی ورته ښکاري

څه ګورم***

ګورم جهان کښې څوک کعبه ځينې بوتان جوړوي
غلطه پوهه له سړی ځنې شيطان جوړوي
دسړوکاردی چې دخپل وطن کارونه کړي جوړ
جونه اوپېغلې سينګارونه کوي ځان جوړوي
تهذيب ضروردی نظافت اوښه لباس دی په کار
فېشن چې زيات شي له ځلموبازينګران جوړوي
دودانۍ اميدله هرچانه کېدلی نشي
له خاوروګټوښه کورونه معماران جوړوي
چې انساني رڼا پيداشي په مغزوکښې دچا
هغه کوښښ کړي په عالم کښې انسانان جوړوي
ډېرتفاوت شته په انسان کښې دمعناپه لحاظ
واړه مشغول دي ځينې ځان ځينې جهان جوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غریب ماشوم***

دغریب کاله ماشوم دی هرهلک یوځل وهلی

نازيې هېڅ نه دی لیدلی په ژړاکورته راغلی

چا اخیستی غېږکښې نه دی له سپېروخاورونه کله

کوروکلي کښې بې قدره خوار وزاردی اوسېدلی

ګلالی ځیرک هلک دی کړي خوړې خبرې

خودخان ملک ځوی نه دی چې په خلکووي منلی

بې له خپل پلاره بل هېڅوک ورته نه ګوري په مینه

دغریب سړی اولاددی چالانه دی پېژندلی

التفات ورته هېڅ نشته ددې ځای لکه چې نه وي

لاره نلري مجلس ته لرې ناست دی هلته غلی

په مکتب کښې لیده نشي مدرسې ته یې پرېږدي نه

لاتراوسه معلم ته یاملاته نه دی تللی

رئیسانو حاکمانو ورته هېڅ نه دی کتلی

دلویانو مجلسوته کله هېڅ نه دی ورغلی

په زړه خواره جامه کښې دلته هلته غلی ګرځي

کبرجن هواته ګوري چې یې هېڅ نه دی لیدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوشاعرورته په مینه محبت هرکله ګوري
دبل چاپرې نظرنشته ورته نه ګوري ښاغلي
زه یې نوم درته اوس ښیم ته ښه فکرپکښې وکړه
دلته فکرهمدغسې له نظره دی لوېدلی

خوارحسن***

په زړوجاموکښې ماولیده حوره
دبدرنګې مېرمن لاس لاندې مزدوره
په ښایست کښې لکه میاشت وه نوراني
په ښه خوی کښې پرښته وه آسماني
په نسب وه له هرچانه معتبره
په حسب باندې مېرمنو نه بهتره
نه پوهیږم تقاضاوه دآسمان دا
او که خوی یاطبیعت ودانسان دا
چې داهسې شان بشره ښایسته له لمره
غورځولی زمانې وه له نظره
دیوسف دغلامۍ یوښه نظیرو
په رښتیاچې دهمدغه خوب تعبیرو
راته ویلې یې دحال په ژبه باندې
غریبي په سړی هسې چارې کاندې
قیمت نلري ښایست دمزدورانو
نه ښه خوی لره څوک ګوري دخوارانو
خدای راکړی ښه صورت ښکلی سیرت دی

خودخوارحسن لره قدرلږ قیمت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړوجاموکښې څوک نه لیدل کېږي
حقیقت زاړه لباس کښې رټل کېږي

ډېرزماپه څېرښایسته ښکلي ښاغلي
مدام وینځي دپردوکالي ناولي

بل شی نه دی عاجزي اوغریبي ده
چې په بد نظرکتلی هرسړي ده

هنرونه پټوي دانسانانو
خاورې مښې په مخ باندې دخوارانو

ښه اشخاص زاړه لباس کښې وي بې قدره
بدسړی په ښه لباس شي عالیقدره

ډېرښه خلق په دنیاکښې خواروزارشته
بډایانوکښې ډېرخلق بدکردارشته

پام کوه ! په سپین سپېڅلومه غولېږه
بې پرواله خاکسارانو مه تېرېږه

په جنډوکښې ښه ښه خلق مالیدلي
دخوارانو په جاموکښې وي ښاغلي

چینجی اوسي دورېښمو په قباکښې
پټ مخ ګرځي ریاکار سپینه رداکښې

دیوسف څیروجاموکښې څه ګناه ده
ښه لباس کښې چې ګناه کړي زلېخاده

راځئ! څیرې کړو دابښې جامې رنګینې
پکښې وګورو څېرې ډېرې ننګینې

همدردي

ژاړي په غمونوکښې خواخوږی له هرچاسره

سل پتنګان سوزي دیوې شمع ژړا سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډک زړګی له اوښکوګرځي وريځي په آسمان کښي بيا
څه ژړاملګري ده دژوند ديوې بريښناسره

ټول باغ ژړيدلی ځکه اوښکي دي دګل په مخ
ډيرلکه لا له داغلی زړونه شته صحراسره

نه ښايي انسان ته چې دبل په غم غمجن نشي
لويه بدبختې ده که څوک نه ژاړي له چاسره

داسي بې غمي دي خدای په هيڅ کورکښې پيدانکړي
يوکورکښې چې ويروي اوبل خاندي له ليلاسره

حسن او نظر*

دړانده بډای په کورکښې ښايسته ښکلی ليلاوه
دنظرخاوند څوک نه و، بېهوده يې تجلا وه
ډيوه بله وه دحسن مګرعشق ورسره نه و
بې پتنګه سوزېدله شمع ځکه په ژړاوه
دسپين مخ اودسروشونډوتوروزلفوتوروسترګو
څه قيمت اوقدرنه و، زړه کښې مينه ددنياوه
دښايست نوی بهارو، دګلزارجوش اوځواني وه
بينايي د ذوق هيڅ نه وه په بل ډول مشغولاوه
دګل لورته کتل نه و، بهارخوشې تيريدلو
دمېووانتظار ډيرو دمادي ګټې سوداوه
دښکلا مېرمن خپه وه، دجمال څه قدرنه و
بصيرت ته وه محتاجه په نظرپسې شيداوه
مال دولت له حده تيرو،واک يې خپل وهرڅه ډيرو
مګردادتش کتلو اوشعورپه تمناوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم وفن هنراوشعربینا ذوق اوشعورغواړي

که په نیمه څوک پوهیږي دلیلی دغه معناوه

دمعناروح تل خپه وي دړندوناپوهوکورکښې

عرفاني نهضت مه غواړه! جامعه که نابیناوه

بډای*

یوېې لوی بولي هغه بل ورته وړوکی وایي

خېټه یې لویه اوکړه یې وره ده ډېره

غله یې ډېره مال یې ډېردی هرڅه ډېرورکړه

مزدوران وږي دي یوه بې مړه ده ډېره

کوټه توده ده تشناب تودوی تنورتودوي مدام

هرڅه تاوده دي دکدابرخه سړه ده ډېره

دده له کوره هغه وخت خیروخیرات راوزي

چې تناره کښې څښېدلی تړې پېره ده ډېره

کورېې دی نوی کالي نوي دي موټرنوی دی

فکرېې زوړدی خیال یې زوړ ارزو زړه ده ډېره

په یوه سوی مړی خدای نه جنتونه غواړي

له ده سره د آخرت سوداوړه ده ډېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم*

چې نوی ګل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله ګناه ومه زه
زړه ته نزدې دخپلې مورغېږکښې مې ځای درلوده

دستړګوتور دزړګی سردخپل بابا ومه زه
جاروقربان به مې سل ځله په یوآن اوربده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپېغلوجونولونګین سره مې لوبې کړلې
لاس به مې اچاوه ګریوان ته بې پرواومه زه
خپل اوپردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیلاومه زه
په ډېروسترګوکښې مې مینه دخپل ځان لیدله
په زړه کښې ګران دډېروخلقوپه رښتیاومه زه
رموزدمینې راته موریه یونظروشوده
له ګړېدلومخکښې پوه په دې معناومه زه
چابه چې ډېرپخپلې غېږکښې اخیستم په مینه
په تش لیدو به یې خوشحا ل اوپه خنداومه زه
که لېږ نظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړئ
دموریه غېږکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هېرکړم عشق اومینه هېرولی نشم
سترګولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

غزل*

چاچې اینبې داشین خال ستاپه جبین دی
زما زړه هم دهغه له لاسه شین دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا امېل کښې يې سل زړونه دي پيلی

چاجوړکړی ستا دغاړې لونګين دی

جوړه شوی يې دلمرله پلوشونه

ستادعشق پرحرارت مې دايقين دی

سورسالودې سره لمبه ده نه په وهيږم

که زما دزړه په سروينو رنګين دی

دجمال پرښتې ته چې جوړولې

ورليږلی چاسلام چا آفرين دی

معجزه ته دقدرت اودخلقت يې

په رښتيا چې خدای احسن الخالقين دی

خدای دې ساته په امان له بدوسترګو

دادعا دپرښتوزمونږ آمين دی

دنازميرمنې***

وروردې خواري اومزدوري کوي له پلاره سره

تاپه مستۍ کښې امېل وشکاوه له ياره سره

موردې مېچنې ګرزوي خوردې منګې ډکوي

ته سورپيزوان غواړې دسروزروله هاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده غريبـــي خـــواره خـــواري كوركښـــې څـــه نـــه دي پـــاتې

مـــه كـــوه لـــوبې لـــه درهـــم اولـــه دينـــاره ســـره

دلتـــه دښـــځو پـــه ســـرخاورې دي دنـــازمېرمنې

تايارانـــه ده اچـــولى دنيـــا داره ســـره

خبـــره نـــه يـــې ســـتاپه خويندوميندوڅـــه تېرېـــږي

ستاســـروكاردى تمـــام عمرلـــه ســـينګاره ســـره

زمـــونږ لـــه حالـــه ځـــان خبركـــړه پـــه مـــونږ زړه وســـيزه

دتـــن جـــامې ســـوزي زمـــونږ ســـتاله ســـيګاره ســـره

عـــيش وعشـــرت دومـــره ډېرپريـــږده دوطـــن مېرمنـــې

مينـــه پيـــداكړه دخپـــل كورلـــه كســـب وكـــاره ســـره

يـــوزړه پـــه لاس كښـــې ونيســـه نورزړونـــه مـــه ځـــوروه

مناســـب نـــه دى داخويونـــه لـــه دلـــداره ســـره

پـــه ســـراوما ل چـــې دوطـــن خـــدمت تـــه نـــه وي تيـــار

مـــه ګـــوره هـــيڅ دهغوخلقـــو لـــه ريبـــاره ســـره

ورســـره مـــه خانـــده!چـــې خانـــدي پـــه خوارانوبانـــدې

دنازخنـــداكړه دوطـــن لـــه خـــدمتګاره ســـره

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ليلى پسې ځم*

مکېږه په ماهسې ګمان چې په دنيا پسې ځم

له خانقانه رابهرشوم په ليلاپسې ځم

چې دآشناقدرکوي هغه جانان لټوم

نه يم هغه چې به هرځاى ته په هرچاپسې ځم

لوى اوواړه نه پېژنم يم دماشوم په مثال

خوک چې کړي مينه راسره هغه لالا پسې ځم

سرته دبام يمه روان دلوېدوډارنه لرم

نه راستنېږم دسپورمۍ سپينې رڼا پسې ځم

زړه مې هلک دى دپردۍ باغچې ګلونه غواړي

ددنيا غل مې مه ګڼه دګلوغلاپسې ځم

چرګوړى نه يم چې دانه پسې له کوره اوزم

لکه بلبل دګل په لوري په بوراپسې ځم

له فرعونانوځنې تښتم دمولاپه طرف

دغرونوسرته دحق نوراوتجلاپسې ځم

خومره به ښه وي

چې په سپين مخ دې زلفې خورې وي

سترګې دې تورې شونډې دې سرې وي

زه يم اوته يې نازونخرې وي

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې زه حيا کړم او ته شوخي کړې
زه جرئت نکړم خوته مستي کړې
شې مهربانه اودلداري کړې
ښومره به ښه وي، ښومره به ښه وي

چې مې حياشي لږ غوندې لرې
زه درنږدې شم ته وايې لرې
درته شروع کړم دعشق سندرې
ښومره به ښه وي، ښومره به ښه وي

چې ستا په غاړه وي امېلونه
زه دې وربل کښې ږدمه ګلونه
ته راته وايې دزړه حالونه
ښومره به ښه وي، ښومره به ښه وي

چې درته وايم په مايې ګرانه
له ټول عالمه له درست جهانه
ته وايې نه يم دومره ارزانه
ښومره به ښه وي، ښومره به ښه وي

چې شم بېخوده اوهرڅه وايم
ډېره دې زياته له حده ستايم
ته راته وايې چې زه خوستا يم
ښومره به ښه وي، ښومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خه یم*

زه بل څوک نه یمه اولاددغریبانویمه
سکنی وروردعاجزانو دخوارانو یمه

یمه له خاورونه پیداخورمه له خاورویپیدا
دلاس نیالګی ددې غریبودهقانانویمه

ماته آغاماته بادارماته صاحب مه وایه
ډېرویربدلی له نامه دصاحبانویمه

چې ورته بل نیسي اوبه نوریې بې آبه غواړم
وینوته تږی زه دداسې بادارانویمه

دبل زحمت کښې چې خپل ځانته راحتونه غواړي
دسردښمن ددې بې رحمه ظالمانویمه

زما په زړه کښې دبل چامحبت مه لټوئ
زه دخوارانو دډېوولو پتنګانویمه

چې شپه او ورځ په خوارغریب خپل خدمتونه کوي
ددوی خادم نه یم خادم دخادمانویمه

زما ګناه***

نه مې دچامال خوړلی نه مې څوک وژلي دي
نه مې چاته ورک شه یاګم شو! کله ویلي دي

نوره ګناه نلرم په دې ګناه مې مه نیسه
زړه کښې مې چې پټ ظالم ته بدغوندې کتلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخـــــت داعتــــــراف دی ګنـــــاه خپلـــــه درتــــــه وایمــــــه

نــــــــه یمــــــــه منکرپـــــــــه مظلومــــــــــانومې ژړلـــــــــي دي

داګنــــــــاه دســـــــــترګوکـــــــــه دزړه ده نـــــــه پوهېږمـــــــــه

بـــــــدمې چــــــې لیـــــــدلی خدایږوبـــــــدمې هـــــــم ګنګلــــــي دي

نـــه ومـــه خبرپــــرده مـــــې لــــــږ غونـــدې چـــې جګـــه کـــړه

نــــــــه دي دویلوهغــــــــه ځــــــــه چـــــــــې مالیـــــــدلي دي

زه یـــــــــې پـــــــــه لیـــــــــدلواو ویلوګناهګارشــــــــــومه

نــــــــوریي پــــــــه کولواوعمـــــــــل بانـــــــــدې ښــــــــاغلي دي

نـــــه یمـــــه خــــــاین پـــــه خیانـــــــت دنوروپـــــــوه یمــــــه

پوهــــــه کـــــه ګنـــــاه وي خلــــــق ټـــــول اوس پوهېـــــــدلي دي

داچــــــې دېرکـــــاږه درتـــــه ولاړدي تیـــــټ ســــــرونه هـــــم

ســــــتا مخکښـــــې چـــــې ســـــم نشـــــوه ســـــم کلـــــه چلېـــــدلي دي

هـــــېڅ امیـــــدترې مکـــــړه کـــــه څــــــوک ځـــــان دتـــــاغلام ګڼـــــي

ماغلامانـــــــــــــــــه ذهنیتونـــــــــــــــه پېژنـــــــــــــــدلي دي

لوړمقـــــــام تـــــــه رســـــــي چـــــــې بوټونـــــــه پــــــاکوي دبــــــل

ډیرپــــــــه دغـــــــه شـــــــغل ریاســـــــت تـــــــه رســــــېدلي دي

زما خوب*****

وربــــــل یـــــې ماپـــــه خـــــوب کښـــــې پرېشـــــان لیـــــدلی دی

ســــــتابخت خــــــومې رقیبـــــه دغـــــه شــــــان لیــــــدلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلوهارپه غاړه محبوباشوه راحضوره
بلبله دا وطن مې ګلستان ليدلی دی
کارغان به پکښې نه وي بلبلان به پکښې وي
باغونه به سمسوروي ماباغبان ليدلی دی
داتوره شپه به خدای کاندی په مونږ باندې سبا
سپين مخ مې چې سباغوندې روښان ليدلی دی
تعبيريې کړی ما، په ظالمانوبه چپه شي
چپه کاکل مې خوب کښې دجانان ليدلی دی
مهاربه دې په پوزه شي دسروزروخاونده
په سروشونډودپاسه مې پېزوان ليدلی دی
زه پټې سترګې نه يمه په هرڅه اوس پوهيږم
په خلاصوسترګوباندې ماجهان ليدلی دی
عمل چې وي ازاد اوانتقادپکښې بندې وي
ماهلته دظلمونوسخت طوفان ليدلی دی
له دامه که دې خلاص کړم په قفس کښې دې ايسارکړم
صياده! ماخوخورنګه زندان ليدلی دی
که هريورانه وژنې خيال اوفکرمې مه وژنه
په دې کښې مې وطن ته لوی تاوان ليدلی دی

انسان*

زه جسم نه يمه ماروح ددې جهان وګڼه

تيټ مې مه بوله بام دخونې مې آسمان وګڼه

دخاوروګټوپه تخت ناست يم په هواکښې ګرځم

ټول حيوانات مې دي تابع ماسليمان وګڼه

تياره کښې نه يم په آسمان کښې مې ډيوه بلېږي

دآسمان واړه ملايک مې شاګردان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داټول نقشونه دجهان اومختلف رنګونه

زما په ذوق او ارادې پسې روان وګڼه

په کايناتوباندې زه هرقسم لوبې کوم

بحروفضامې ديوې منډې ميدان وګڼه

شکايت نکړم له آسمانه څه ګيله نلرم

زما له لاسه دفلک څيرې ګرېوان وګڼه

سره له دومره اقتداره چې قدرت راکړی

په نری تارکښې مې دزلفوآوېزان وګڼه

دښکلومينه مې په عقل وفکرلوبې کوي

چې ستا وربل شي پريشان ماپريشان وګڼه

دعشق پنجونه نه خلاصېږم دلښکروپه زور

دايازمينه کښې اسيرشهنشاهان وګڼه

دليلى يواشارات بس دی دعاقل دپاره

دعشق سوداکښې ليوني دېرهوښياران وګڼه

دعشق اومينې په حرم کښې زه لوی شوی يمه

څوک چې بې مينې ژوندکوي هغه حيوان وګڼه

چې دجمال ډېوه شوه بله پتنګان شوه پيدا

لومړی پتنګ ددغې شمع ته انسان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه جوړ شوه؟

زماداآه له حرارته دوزخونه جوړشوه

له تورلوګی نه یې داپورته آسمانونه جوړشوه

اوښکې له سترګو اوخولې زماله وچولې نه

چې تویې شوې دخدای په لارکښې جنتونه جوړشوه

چې سرمی تیټ کړڅپل ګریوان ته دمعناپه لټون

له یوه څاڅکی راته لوی لوی دریابونه جوړشوه

لکه غواص چې شوم غوټه دمعرفت په قلزم

هرې قطرې نه بې حسابه ګوهرونه جوړشوه

دزړګي سترګې مې کړې خلاصې دجانان په لورې

شعوربیناشو ذوق پیداشو اوشعرونه جوړشوه

چې آبادۍ ته مې کړه مخه ټول جهان شو ګلزار

له سپېروخاوروښایسته ښکلي ښارونه جوړشوه

سره او سپین ماچې په نظردمحبت ولیدل

ښکلوته هارا وپادشاهانوته تاجونه جوړشوه

مونږ کړه له خاورونه راپورته زر په خاوروکښې و

زرودپاره ولې مونږ څخه مریونه جوړشوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپله لاسه بتان جوړکړم بندګي يې کوم

باطل خدايان راته دوهم له مضمونه جوړشوه

نه وم خبرچې څه کوم دڅه مقصددپاره

رانه په لوبوکښې اتوم شخه بمونه جوړشوه

عدالت***

فرق دحق اودباطلولوی حکمت دی

ددماغ اوزړه همدغه عبادت دی

چې صادق اوخاين بېل کړي يوله بله

اوس په کار مونږته همدومره بصيرت دی

بې له علمه بې له عدله بې له رحمه

په چابانددې رواکله حکومت دی

که مې څوک په لښته ووهي ظالم دی

که قانون مې غوځوي سرعدالت دی

ديوه شخص نوکري خوغلامي ده

لوی عزت دخپل وطن اوقام خدمت دی

چې خپل ځان ګڼې خادم دخادمانو

په دې رازښه پوهېدلی نن“ الفت“ دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ماموران*

زمونږ په محله کښې يو دوه کوره ماموران دي

تنخواه اوپه رتبه کښې څه فرق نلري يوشان دي

خوراک ديوه هره شپه نرۍ وريجې چرګان دي

د ورځې کبابونه سالنونه نورشيان دي

دبل مامورپه کورکښې ماشومان ګورم چې ژاړي

پخ کړی يې پيتې وي دوی شورواله موره غواړي

سل رنګه نعمتونه دهغه کورکښې پخيږي

مېوې لمدې اووچې پکښې هروخت پيداکيږي

دښارمامورين واړه دهغه کورکښې عذريږي

دښې ډوډۍ صفت يې مجلسونوکښې تل کيږي

سهار يې په کاله کښې پراټې شودې هګۍ وي

په هره ورځ پيروی شيرچايونه په چرګۍ وي

دابل مامورکره کله سابه کله ښورواوي

په مياشت کښې دې يو دوه ځله نرۍ وريجې رواوي

مدام دپورورو، ورسره غم وسوداوي

يوه تنخوا تربلې نه رسيږي حال يې داوي

هغه څنګه مامورده دې بل ولې دا حال دی

دغورخاوندانو نه زما دارنګه سوال دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کار اولیاقت کښې دی هغه څنې بهتردی

هغه په پیسوباندې په هرځای کښې معتبردی

پخپلو سوغاتوپه لویوخلقو زورور دی

رشوت په رشوتونو هضموي دايې هنردی

کارغه دې خوري مرداري هريووايي چې بلبل دی

دپوهې صفتونه يې کوو مګرجاهل دی

دخپل آمرپه مخکښې نه پوهيږم څه پرې کيږي

سم نشي دربدلی ډېرکږيږي اوتيتيږي

سرتيټ غاړه کږه شي لاس سينې نه نه بېلېږي

اوضاع اوحرکات يې ټيټ اوپست رامعلوميږي

زموږ په ماموړينو کښې دارنګه ماموران شته

په دغوصفتونومديران اوحاکمان شته

راځئ هغه ماموراوداامورسره جلاکړو

دايوهرځای کښې وستا يودابل هرځای رسواکړو

دښوبدوتميزوکړو دحق جذبه پيداکړو

لايق اونالايق وېژنووطن رڼاکړو

ترڅوبه پټووسترګې په دغسې کسانو

قلم پسې راواخلئ دوطن وېښوځلميانو

دحق جذبه***

دحق جذبه ده چې په ځوی دپلاربوتان ماتوي

یوه سړي باندې طلسم دجهان ماتوي

دسکندرله سده ټینګ دی یوپه سله تقلید

دارازسدونه خاوندان دټینګ ایمان ماتوي

دخوف اوطمع محبت اوعداوت قیدونه

که هرچامات کړه هغه مکردشیطان ماتوي

دافلاطون په حکمت نه کیږي دحق پالنه

لښکر دظلم ومعصیت ابن عمران ماتوي

په عقل نشي لوی کارونه په جذباتوکیږي

بدنظامونه دجنون اوعشق طوفان ماتوي

دپلارنیکه په قدم مه ځه حقیقت پسې ځه!

هغه دودپرېږده چې حکمونه دقرآن ماتوي

خپلوپردونه مجردشه لحاظونه مه کړه
دحق ورمېږمراعاتونه دانسان ماتوي

خاورې اوګردونه

(۱)

که ثنډې کله جامې خپلې له خاورو

ته پوهېږې؟ چې ګردونکښې دلارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځي هسې يوبېلمه له کوم هېواده

چې يې خپل کالي ښندلی په څووارو

(۲)

له کوم لوری راروان يوجهان ګردو

مخ اوښتې باندې يې پروت دلارې ګردو

ماوې څه دې وليدل په دې جهان کښې

ويلې دومره شومه پوه چې جهان ګردو

(۳)

له دې خاوروشوه پيداډېرعالمونه

چې آبادې کړه لوی کلي لوی ښارونه

يوڅوورځې يې دژوندسندرې ووې

بېرته خاورې شوه اوچت يې شوه ګردونه

(۴)

کلی وران وخوباقي يې لا آثارو

يومرغه په دېوا ل ناست دايې ګفتارو

دغه زوړديوا ل چې ګورئ په يووخت کښې

جوړونکی دکورنوپوخ معمارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵)

لکه بوی چې له ګلشنه راجداشي

یابخارله دریابونوپه هواشي

یوه ورځ به هم زمونږله خاورو دوړو

یوګرد پورته له صحرانه ددنیا شي

فرداوملت

(۱)

په زرګونوکلوژونه دکړي ملتونه

په قرنوقرنوځملي وي ولسونه

د افرادو دعروج هسې مثال دی

لکه وي چې دریابو نوکښې موجونه

(۲)

په اسلام کښې فردتابع دجمعیت دی

دملت اجماع قانون دشریعت دی

پس دخدای اودرسول له امرونهی

دښوبدومعیارفکردملت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم اوپوهه

(۱)

بصیرت اوعلم نشته په کتاب کښې
که څه نه وي دمغزوپه پېچ وتاب کښې
علم او پوهه بل شی نه دی بینایي ده
خوشې ناست یې پټې سترګې په محراب کښې

(۲)

پوهه ټوله راوتلی له مغزوده
هسې نه چې په دې ډیروکتابوده
په نظرکښې که دقت صحیح سنجش وي
علم زیږنده ددغسې کتوده

سرېتوب

دتوتیانو له وینه دامعلومیږي
چې خبروباندې څوک نه سرې کیږي
سړی نه دی چې یې کاردسړونه وي
په خبروکه هرڅومره ښه پوهیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

پتنګ نه دی په ډیوه چې ستي نشي
بلبل نه دی چې په ګل فریادي نشي
زړه يې مه بوله تورکانی دصحرادی
په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نشي

سیاست

سیاست دمطلب سرته رسول دی
په تدبیراوفکربان دې کارکول دی
خپلوتړولوکوښښوخپلونقشونه
مستقیمه نتیجه نه اخیستل دی

بې قدري

لکه ګل دبیابان هسې لوییږم
څوک مې نه ویني په سترګوچې څه کیږم
دښایست قدرمې هیچاسره نشته
دانسان وتش نظرته هوسیږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډیموکراسي

پرستش دیوه تن بت پرستي ده

دمسلک پیروي لویه ازادي ده

په کوم ځای کښې چې یوفکرکړي کارونه

هلته خوشې مهمل لفظ دیموکراسې ده

دروح اطمینان

هغه ځای کښې وي دژوند واړه خوندونه

چې څوک نه ویني څه زجربې قانونه

اطمینان دروح اوفکرهلته بویه

چې اصول اوقوانین کوي کارونه

صبر

(۱)

ځینې وایي صبرغم کښې نه ژړل دي

داولادپه مړینه ږیره نه شکول دي

که صحیح معنایي غواړې زما جانه

په سختیوکښې دخپل ځان نه بایلل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

صــــابرنه دی کــــه زحمـــــت نـــــه خـــــوک ویریـــــږي
یــــا هرشــــــي تـــــه لکـــــه وورکـــــی هوســــــېږي
بــــي صـــــبري ده چــــي بېځایــــه خوشـــــحالی کــــړی
یـــــاځوک زیــــات لــــه ضـــــرورته پــــه قــــارېږي

ددنیا قانون

یــــــوه ورځـــــــي ســـــــحرووي پـــــــه خنداکښـــــــي
داقــــــانون مـــــــدام جـــــــاري دی پـــــــه دنیاکښـــــــي
چـــــــي ضـــــــــعیف دزورورخواکښـــــــي ورکیـــــــږي
لکـــــه ورکـــــه چـــــي ســــــپوږمی شــــــوه دلمرخواکښــــــي

یوسف اوزلیخا

تـــــــه یوســـــــــف نفســــــــــي ارزو دي زلیخــــــــاده
ســـــــــتاپه برخــــــــه غلامــــــــــي ددي لــــــــــیلا ده
کـــــه خپــــل ځــــان دي ورنــــه خـــــلاص کړپادشـــــاهي ده
کــــــه یـــــي خوښـــــي تـــــه ځــــان وســـــپاري ګنــــاه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکر او مینه

مینه تل اوسي دزړولاندې کوروکښې

فکر روي ددماغونوبنګلوکښې

په لوړکورکښې که څه عقل فکر غواړي

محبت مه لټوه لوړوقصروکښې

آشنايي

له غموسره مې هومره آشنايي شوه

چې يې اوس راته مشکله جدايي شوه

له ترخو زړه نه صبريږي چې عادت شي

دښمن هم سړی ته خوږشي چې ياري شوه

فکر او کار

(۱)

چې له لرې سړی کاندې سنجشونه

کارته نه رانزدې کيږي کړي فکرونه

له دې فکراوسنجشه پيداکيږي

دماغونوکښې سودازړوکښې غمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

بې له فکرچې څوک کارکړي خوشې زيارکړي

چې بې کاره کړي فکرونه ځان به خوارکړي

چې عمل اوفکريوله بله بېل شي

عمل خوارشي فکر ورکه سمه لارکړي

بې خبري

(۱)

په ګودرپيغلومنګي خپل ډکول

يومنګی دډکېدووخت کښې ويل

تري نه يواوبه ښکوخونه پوهيږو

چې څه رازبه وي دتېرى اوبه څکل

(۲)

په رښتيا چې څوک منګی غوندې ډکېږي

ورو ترولوه احواله څه خبرېږي

په کندوانوڅوک پوره نه شي اچولی

که په لوره دخوارانو نه پوهيږي

علت اوسبب

هسې وايي سوی سوی پتنګان

چې مونږ پېژنوسيزونکی دخپل ځان

مونږله شمع، شمع اورله تيلی واخيست

تيلی واخيست اورله لاسه دانسان

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانه

(۱)

ستا دلاس ګل ته بلبله خوشحالېږي
ستاله باغه دبهارورمه تاوېږي
ښایسته جوني ږدي ستاګلان وربل کښې
بوراګان دې په ګلونوتپرېږي

(۲)

ګوره پرې نږدې داځمکه هسې شاړه
دنیاده ستا دغوایي په ښکرولاړه
نن ملاتیټه که ره خپل کارته غفلت مکړه
بیا پخپل چمن کښې ګرځه هسکه غاړه

شعر

چې په جهان کښې نوراني روښانه لمرپیداشو
فکر او ذوق سره یوځای شوه ښه نظرپیداشو
ښایست یې ولیده دعشق پکښې اثرپیداشو
له دغوتولونه بیاشعراوهنرپیداشو

مات کودړی

(۱)

دګودرپه غاړه پروت و مات کودړی
ویلی زه وم روغ منګی کلال جوړکړی
دلته لوبوکښې زه مات یوه ځلمی کړم
یوې پېغلې په اوروومه راوړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

دجهان هره ذره کښې عشق عیان دی
مات کودړی سره هم دعشق داستان دی
ډیرمین په دې کودردي یوځای شوي
ډېرمنګي دلته مات شوي لېدبیان دی

خوشحالي

کوروکلي کښې سکوت اوقراري وه
چې کتل مې په کوخوکښې خوشحالي وه
یوناخاپه راپیداکوم لیونی شو
ماشومان ورته راغونډشوه خوشحالي وه

تور او سپین

که مې سرشي دهاتي له پښولاندې
که له پاسه مې راغورځوي دلاندې
تورته سپین نشم ویلی سپین ته تورزه
دااميدي خوک له مانه هېڅ نه کاندی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعر او حکمت

(۱)

په رڼا کښې دلمر خوره لوی حکمت دی

ژوند د پاره ډېر ضرور دا حرارت دی

مګر ګوره د آسمان سپینې سپوږمۍ کښې

خاوند ایښی د جمال شعري کیفیت دی

(۲)

په رڼا کښې که دلمر ژوند ګوهر شته

د سپوږمۍ رڼا کښې بل کیف و اثر شته

په جهان کښې دي ضرور دواړه خیزه

ځکه د لته شپه او ورځ شام و سحر شته

سپین او تور دیوان

(۱)

چې څه کړی په جهان کښې سلیمان دی

ما لیدلی په قدرت کښې دانسان دی

په رښتیا که ته څه کار ورځنې واخلې

شپې او ورځې هغه سپین او تور دیوان دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

څه چې غوښتی سلیمان دسبا ښارنه
ته یې مومې دسبا ورځې له کارنه
دبلقیس تخت به دسترګو رپ کښې راوړی
دا امیدکېږي دشپو ورځوله زیارنه

حقیقت

(۱)

کبان وایي ژوندپیدادی له دریابه
سمندروایي چې دی داورله تابه
لښوي یې دهوامرغان هواکښې
حقیقت ورک دی ددهرله کتابه

(۲)

بلبل وایې دګل رنګ دی دستایلو
نسیم وایې خوشبویې بویه دوړلو
فیصله درنګ وبوی شوله مشکله
سرګردانه کړ نسیم شوردبلبلو

(۳)

ځینې وایي غوټۍ خاندي هوسېږي
زړه تنګۍ نه نجات مومي چې غوړېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځينې نوروايي له ډيرې زړه تنګۍ نه
زړه يې چوي اوګريوان يې څيرى کيږي

ثواب

دبډاى ثواب دورى مېرول دى
دفقيرثواب روژې خداى ته نيول دى
غازي وژني بل سړى ثواب دپاره
دشهيدثواب خپل ځان په بل وژل دى

دشاعرشعار

په سرکښې فکردوطن په زړه کښې مينه ديار
دزوراوظلم لوى دښمن دازادۍ طرفدار
په حق ويلوماتوي بت اوطلسم دډار
شاعر دپاره مناسب دى همدغسې شعار

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالفت پیژند ګلوي او ژوند پېښې

ګل پا چاالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزیز خان په کڅ کښې زیږیدلی دی.

پلار یې میرسید پاچا اونیکه یې سید فقیر پاچا دی.

په ۱۳۱٤ کښې د انیس په اداره کښې کاتب شو.

په ۱۳۱٥ کښې د انجمن ادبي غړی.

په ۱۳۱٦ کښې د انجمن ادبي له غړیتوب سره د زیری د جریدې چلوونکی هم و.

په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولنې د صحافت د مدیر مرستیال.

په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولنې د لغاتو او قواعدو د څانګې مدیر.

په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپانې مشاور او بیا د پښتو ټولنې عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی.

په ۱۳۲٥ کښې د اتحاد مشرقي (ننګرهار) د جریدې مدیر.

په ۱۳۲۷ کښې په ننګر هار کښې د قبایلو عمومي مدیر.

په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شورى په (۷) مه دوره کښې وکیل شو او په ملي شورى کښې د دوهم معاون په حیث وټاکل شو.

په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغیو خلقو د شورى اتمى دورې ته وکیل وټاکه.

په ۱۳۳٤ کښې د جلال اباد له خوا د لویې جرګې وکیل وټاکل شو.

په ۱۳۳٥ کښې په لومړی رتبه د پښتو ټولنې رئیس مقررشو او د پوهنى دوزارت د عالي شورى په غړیتوب ومنل شو. همدارنګه د حقوقو دپوهنځی او د ادبیاتو د پوهنځی د پښتو استادي هم ورپه غاړه شوه.

په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستۍ ټولنې رئیس هم شو.

د ۱۳۳۰ د جوزا له میاشتی د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جریدې د امتیاز خاوند هم و، چه د لیکوالۍ ډیر زیات کار د ده په غاړه و او د فارسی اوپښتو مضامینو په لیکلو اوتهیه کولوکښې ئې درنه برخه درلوده چه ډیرې زیاتې مقالې یې په دې جریده کښې په مستعارو نومو اوبې نومه یا د اداری په نامه نشر شوي.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

۱- دپسرلی نغمه.

۲- بله ډیوه.

۳- لغوي څېړنه.

٤- پښتو سندرې.

٥-عالي افکار.

٦- څه لیکل یا لیک پوهه.

۷- ادبي بحثونه.

۸- پښتوکلی پنځم جلد اول ټوک.

۹- پښتو کلی پنځم جلد دوهم ټوک.

۱۰- د آزادۍ پیغام.

۱۱- غوره اشعار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- لوړخيالونه او ژور فکرونه.

۱۳- منطق.

۱٤- غوره نثرونه.

۱٥- املاء او انشاء.

۱٦- ليکوالی (املاء او انشاء) دوهمه طبع چه له پخوا نه پکښې ډير زياتوالی راغلی دی.

۱۷- نو سبک او نوی ادب.

۱۸- د زړه وينا.

هغه کتابونه ئې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی څرک (دپښتو لغاتو مقايسه له نورو ژبوسره).

۲- څه ګورم او څه اورم؟

۳- اجتماعي نظريات.

٤- ښه لمسون.

٥- د ټولني علم (ترجمه).

٦- د موفقيت لار (ترجمه).

نورو هيوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳٦ د حمل په ۳ مه د يوه هيئت په مشرۍ پيښور ته تګ د رحمن بابا د قبر جوړولوپه غرض.

۲- د ۱۳۳٦ د ثور په ۲۸ مه د يوه کلتوري هيئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د کلتور د وزارت په بلنه.

۳- د ۱۳۳٦ د اسد په ۲۹ مه د يوه هيئت په غړيتوب مونشن ته تګ د مستشرقينو په ۲٤ مه کانګرس کښې د شمول په غرض.

٤- د ۱۳۳۷ د ميزان په ۳ مه تاشکند ته د يوه هيئت په غړيتوب د اسيائي او افريقائي ليکوالو په کنفرانسونوکښې د ګډون په غرض.

٥- ۱۳۳۹ د ثورپه ۸ مه د يوه هيئت په مشرۍ اتحاد شوروي ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.

٦- ۱۳۳۹ د اسدپه ۱٥مه د يوه هيئت په مشرۍ مسکو ته تګ دمستشرقينو په ۲٥ مه کانګرس کښې د ګډون په غرض.

۷- د ۱۳٤۰ د ثور په ۹ مه د يوه هيئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.

په دغو سفرونوکښې يې دا ځايونه ليدلی دی.

مسکو- لينګراد- سوچی- باکو- دوشنبه- تاشکند- کيف- ولګاګراد- تفليس- سمرقند- مونش- تهران- پيښور.

په دې سفر ونوکښې يې په رسمي دعوتونوکښې ډيرې وينا وې کړی اوکنفرانسونه ئې ورکړيدی.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library